

Slovenski

PRIJATEL.

Štev. 5.

V Celoveu 15. maja 1870.

XIX. tečaj.

Pridiga za binkošno nedeljo.

(Kaj storiti, da bomo tudi mi velikih gnad sv. Duha deležni;
gov: J. Š.)

„Opominjamo vas, da gnade božje nepridoma ne prejemljete!“ II. Kor. 6, 1.

V v o d.

Kako vendar lepo je zdaj zunaj v naravi! Mislil boš, da celi svet je lep vert božji. Zeleni pert, s katerim je usmiljeni Oče spet našo zemljo odel. Cveteče polja in drevesa, ki ti prijetno nasproti dišijo. Višnjevo nebo, po katerem sreberno beli oblaki plavajo. — Drobne tičice, ktere od vejice do vejice skakljaje Stvarniku hvalne pesmi prepevajo. Šumljajoči potok, v katerem hitre ribe tekajo. Mali červič v prahu, ki se tudi veseli svojega življenja; vse, vse to mora tudi tvoje serce zbuditi, da s kraljem Davidom hvaležno in pobožno kličeš: „Ti (o Gospod!) pošlješ svojega duha vunkej in onovljene bodo vse stvari, in ti ponoviš celo zemljo!“ Ja božja vsegamogočnost je spet našo zemljo tako ponovila, da se ti zdi, kakor bi nebeški Oče sam s svojimi angeli lepo procesijo po zemlji obhajal in z milostljivo roko blagoslavjal naše hribe in doline!

Kakor pa dela božja vsegamogočnost zunaj v naravi; ravno tako dela tudi sv. Duh v človeškem sercu. On ga ponavlja in ga oživlja z žarkom svoje gnade. To lahko nad Jezusovimi učenci vidimo. Silno boječi, žalostni in slabi so bili pred prihodom sv. Duha. Pa glejte jih danes vse prenovljene! Serčni kakor levi stopijo med judovsko ljudstvo, in oznanujejo Jezusa križanega. Kakor

ojster meč sega njih nauk v serce poslušavcem. Vse se čudi, vse stermin nad njih učenostjo! Kdo jih je pa toliko spremenil? Sveti Duh, ki se je današnji dan v podobi gorečih jezikov čez apostelne razlil. O res čudna, čudna moč sv. Duha!

Preljubi kristjani! Kakor v apostelnih, dela tudi še zdaj sv. Duh v srcih, v katerih prebiva. Seer ga ne vidiš priti kakor nad apostelne v silnem šumu in podobah gorečih jezikov; pa on pride in dela v človeškem sercu čudne reči. Brez Njegove gnade nič dobrega za večno življenje storiti ne moreš; torej kakor apostelnom je sv. Duh potreben tudi nam. „Pa kako je to“, boš morebiti baral, „da jes moč sv. Duha tako malo občutim! kako je to, da se njegov žlahtni sad v meni tako malo pozna?“ O preljubi moj! tega ni kriv sv. Duh, temveč ti sam, ki gnadi sv. Duha nasproti ravnaš. Zato nas pa opominja že sv. apostel sv. Pavl: „Opominjamo vas, da gnade božje nepridoma ne prejmljete!“

Tudi mi ne smemo rok križem držati, ako hočemo sv. Duha prejeti. Vem torej, da bi pa tudi radi slišali: „Kaj nam je storiti, da tudi mi velikih gnad sv. Duha deležni postanemo?“ Na to vprašanje vam bom s pomočjo sv. Duha danes odgovoril.

Kristjani, brati in sestre moje! Gnada sv. Duha je bila s sv. Petrom in njegovimi poslušavci, da se jih je današnji dan okoli 3000 na prvo pridigo sv. Petra spreobrnilo. Oj naj bi bila ta gnada sv. Duha tudi z vsemi nami, z meno, ki sejem seme božje besede, z vami, ki to seme pobirate! Prosimo torej danes vsi skupaj: „Pridi sv. Duh! napolni serca svojih vernih, in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni, ki si ljudstva vseh jezikov v edinosti sv. vere združil. Ja pridi sv. Duh! le pridi!“

Razlaga.

1. Kakor odpirajo cvetlice svoje rudeče, plave, bele in pisane glavice prijaznim sončnim žarkom; tako mora človek svoje serce odpreti gnadi sv. Duha; on mora sv. Duha rad sprejeti. Apostelni in učenci so goreče prosili, naj bi skorej prišel od Jezusa obljubljeni tolažnik. Pripravili so svoje serca za vredno prebivališče svetemu Duhu. Z neizrečenim veseljem so ga sprejeli in tako ravnali, kakor jim je sv. Duh veleval. Ni se torej čuditi, da

so pa tudi s pomočjo sv. Duha čudne in velike reči delali. — Topli sončni žarki sijajo skozi okna v vašo izbo; če pa okna zagrneš, tudi sonca ne boš imel v izbi. Tudi sv. Duh terka na vrata tvojega srca in želi s svojo gnado tvoje srce razsvetliti. Pa oh! ne more noter, ker imaš terdo zaperte vrata k svojemu sercu. Kolikokrat ti pridejo v tvojem življenju svete in pobožne misli; glej, sv. Duh je, ki ti te misli vdihuje. „Naka, tako ne smem daleč živeti. Ta pot me pelje na ravnost v pekel. To grešno znanje moram zapustiti, naj velja kar hoče. Več je moja duša vredna, kakor pa celi svet, jes jo pa prodajam za revno cunjo, za kupico vina, za kratko grešno veselje; res sram me more biti, da sem do zdaj tako živel; — to se ne sme nikdar več zgoditi!“ Tako in enako, ljuba duša! ti vdihuje sv. Duh; pa oh! ti mu terdovratno zapiraš svoje srce in sv. Duh mora daleč od tebe. Tako jih dela veliko in veliko, zato pa tudi ne občutijo moči sv. Duha. Tako je že storil Pilat, ki je Jezusa baral: „Kaj je resnica?“ Pa on ni hotel čakati, da bi mu Jezus povedal, ampak je šel proč. In tako je ravnal tudi deželni poglavar Feliks, ki je lepo pridigo sv. Pavla nekoliko časa poslušal, za tim mu pa reče: „Dosti je za danes“. Tako jih ravna in dela tudi še dandanašnji mnogo in mnogo kristjanov. Lepe opominovanja sv. Duha v nemar puščajo; zatoorej se pa tudi čudil ne boš, ako moč sv. Duha pri njih nobenega sadu ne rodi. Kdor božje besede noče poslušati in je v sercu ohraniti, pri tem mora sv. Duh daleč. Kdor prejemlje svete zakramente brez prave priprave, brez poboljšanja, v tega srce tudi sv. Duh ne more. Torej mi sami smo krivi, da sv. Duh dobrega sadu v naših srcih roditi ne zamore. Ako hočemo sladki sad sv. Duha okusiti, moramo radi sv. Duha sprejeti in njegovo gnado tudi

2) dobro obračati. Več ko ima ogenj prostora, rajše in močnejše gori, več ko sv. Duhu tudi v svojem sercu prostora pustiš, boljše in močnejši boš njegovo gnado občutil. Kdor prvo gnado dobro obrača, prejel bo drugo, prejel bo tretjo, kakor lahko spoznamo iz Jezusovih besed, ki pravi: „Prav dobri in zvesti blapeč! ker si bil v malem zvest, postavil te bom čez veliko“. Sv. Anton je nekdaš slišal pridigovati: „Hočeš popolnoma biti, idi, prodaj vse, kar imaš, in daj revnim; tako si boš naložil v nebesih zaklad, potem pridi in hodi za menoj!“ V serce je bil ginjen. Res tako stori, kakor je slišal pridigovati. Svoje premoženje razdeli med vboge in gre v puščavo. Tako je prvo gnado dobro obrnil in s tem si je novih gnad od Boga pridobil. Kdor prve gnade dobro ne oberne, druge ni vreden, zato pa pravi sv. Avgustin: „Studenec božjih gnad vsahne pri tistih, ki jih nočejo dobro obračati“.

3. Da pa dobri sad sv. Duha okusimo, moramo pa tudi gnado sv. Duha zvesto ohranjati. Kaj ti pomaga zaklad najti, če ga spet zgubiš? Kaj pomaga, če tudi žito lepo cveti, če ga pa huda slana popari? — Svetniki božji so gnado zvesto ohranjali in se niso dali skušnjavam premagati. Tako beremo od sv. Marjete Kortonske, da je po svojem spreobrnjenju še silno veliko skušnjav imela. Večkrat se ji je zdelo, da svoje ojstre pokore ne bo mogla opraviti. Hudi duh jej je misel vdihnil, da je ona že od Boga zaveržena, naj počne, kar hoče. Poprejšno grešno življenje jej še zmiraj po mislih brodi. Pa kaj stori sv. Marjeta? Še bolj zvesto in goreče Boga prosi, naj bi jej svoje gnade ne odtegnil. In glejte skušnjave so bile premagane. Tako nam popisuje tudi sv. Avguštin, da je imel silne, silne skušnjave, ko se je hotel spreobrniti. On pravi: „Nečimurnosti tega sveta so me vedno nazaj vlekli. In zdelo se mi je, kakor bi mi klicale: Kaj ti nas boš zapustil? Zapustiti nas torej hočeš? zapustiti?“ Sv. Avguštin se obrne v goreči molitvi k Bogu, se serčno vojskuje, ostane stanovit in zvesto ohrani gnado sv. Duha, ktera ga je podpirala. Tako so delali tudi drugi svetniki in svetnice božje. Ostali so stanovitni in so zvesto ohranili gnado sv. Duha, ktera jih je podpirala; zato so se pa nad njimi tudi spolnile Jezusove besede: „Kdor ostane do konca stanovit, bo zveličan“.

S k l e p.

Kristjani! da mi moči in gnade sv. Duha večkrat ne občutimo, tega ni kriv sv. Duh, ampak mi sami. Goreče je nekaj sv. Štefan Judom pridigoval in jim je rekel: „Vi se vedno zoperstavljate sv. Duhu!“ Te besede sv. Štefana se morejo tudi obrniti na mnoge kristjane sedajnega časa. Ja veliko, veliko jih je, ki se gnadi sv. Duha ustavljajo. Oh, ljubeznjivi! naj bi te besede sv. Štefana tudi nas ne zadele. Torej vas s sv. apostolom Pavlom opominjam rekoč: „Opominjamo vas, da gnade božje nepridoma ne prejemljete!“ Le pripravite sv. Duhu vselej odperto, zvesto in stanovitno serce in Njegova gnada se bo gotovo tudi nad vami razodevala. Oh le ne zamudite časa, v katerem vas sv. Duh še kliče; ker strašen bo konec tistih, ki imajo do gnade božje in do keršanskega opominovanja terdovratno, kamnitno serce. Čujte, kaj sv. Pavl govori: „Zemlja, ktera pije dež, pa le ternje in osat rodi, je malopridna in blizo prekletstva; njen konec je, da se požge.“

Ta zemlja, o kristjan! od ktere govori sv. Pavl, si ti. Dež, to je gnada sv. Duha, ktero ti on večkrat ponuja; pa vendar še zmirej ostaneš terdovraten in nobenega dobrega sadu obroditi nočeš. Kaj pa bo tvoj konec? Poslušaj sv. Pavla: Tvoj konec bo prokletstvo in večni ogenj.

O prijatli in prijatlíce moje! Že danes vidimo stati sv. Petra med Judi in jim serčno oznanovati križanega Jezusa. Očitno se pokaže tukaj moč sv. Duha. Okoli 3000 se jih spreoberne že na pervo Petrovo pridigo in vsi so bili kerščeni v imenu presvete Trojice. S sveto grozo in strahom so klicali. „Možje, bratje! kaj nam je storiti?“ Tudi vam, preljubeznjivi! se vsako nedeljo in vsak zapovedani praznik oznanuje ravno tisti Jezusov nauk. Pa baram vas danes: „Ali pa naše pridige tudi pri vas dober sad obrodijo?“ Naj slehernemu njegova lastna vest pove! In če me tudi vi barate, kakor nekdanj od Petrove pridige prestrašeni poslušavci: „Kaj nam je storiti?“ vam tudi jes v kratkem to le odgovorim: Spokorite se! Prosite posebno danes sv. Duha in povabite ga, naj bi on vedno v vas prebival. Pripravite mu prebivališče v svojem sercu s tim, da vredno prejemate svete zakramente! O le odprite mu vrata svojega serca, zaprite jih pa hudobnemu svetu in grehu in gotovo bote tudi vi okusili sladki sad tolažnika sv. Duha. Kar nam Bog vsem skupaj daj! Amen.

Pridiga za binkoštni pondelj.

(Veliko je božje usmiljenje; gov. J. A—st.)

„Bog je svet tako ljubil, da je dal svojiga edinorojeniga Sinu“. Jan. 3, 16.

V v o d.

Ob času cesarja Mavricija je živel strašen razbojnik, ki je vse pota v Tracii nevarne delal, in velike grozovitnosti doprinašal. Na čudno vižo je pa nekega dne nebeška luč zasvetila v njegovo dušo, in pokoren božji gnadi je zapustil tolovajsko jamo in svoje tovarše, katerih poglavar je bil, se je vergel cesarju k nogam, je spoznal svoje hudobije, in obljubil, resnično se poboljšati. Dobri cesar je prosečemu milost skazal, in brez kazni spustil. Kmalo po svojem spreobrnjenju je pa ta človek obolel, in je bil v bolnišnico zanešen. Tu je kmalo čutil, da se njegov konec bliža. Zato je rekel mašnika poklicati, se je z velikim kesanjem svojih grehov spovedal, in je potem Gospodovo telo prejel. Po noči je začel bolnik jokati in zdihovati: „O moj Odrešenik! bodi mi milostiv, kakor si bil mojemu tovaršu, razbojniku na križu. Daj mi gnado, da bom, preden se iz tega sveta ločim, s svojimi solzami očiščen“. Tako je umirajoč še delj časa molil, in goste solze so se iz njegovih oči vlivale, ktere si je z rutico brisal. To molitev in zdihovanje je zdravnik bolnišnice slišal, kateri je tikoma v izbi imel posteljo svojo. Poslednjič je bilo zdihovanje zmirej bolj in bolj tiho, in zdravnik je med tem zaspal, pa je kmalo v sanjah čudno prikazen imel. Vidil je, da se je tehničica (vaga) z zlatimi skledicami spustila in obstala nad posteljo bolnika, in približale so se strašne podobe, ki so velike bukve, v ktere so bile vse njegove hudodelstva zaznamovane, v eno skledico položile. Hitro je ta padla. Od druge strani sta pristopila dva lepa mladenčca v bliščeih oblačilih, in sta prestrašeno pogledovala na težko pezo v skledici, ki je tako nizko padla. „Ali nimava nič, je nju eden rekel, kar bi v drugo skledico položiti mogla? Kaj bo ta duša pogubljena?“ „Oh! je, zdihnili njegov tovarš, kaj bi mogla najti,

da bi to veliko težo prevagalo? Malo tednov je, kar je ta nesrečnež tolovajsko jamo zapustil, kako bi mu bilo mogoče, v tem kratkem času božjo pravico potolažiti?“ Ko sta se mladenčca žalostna na umirajočega ozerla, sta od solz premočeno rutico na njegovem bledem obličju ugledala, sta jo veselo preč vzela, in jo na skledico, ki je visoko stala, položila, in ta je začela padati, in je težke bukve kakor lahko pero na kviško zagnala. Hvaljena bodi usmiljenost božja, sta rekla angela, duša je naša, in sta vesela ž njo hitela proti nebesom. Zdravnik se je zbudil, je stopil k postelji bolnika, in je vidil, da je ravno umerl. Truplo je bilo še toplo, in s solzami premočena rutica je ležala na njegovih očeh. Serčno ginjen je zdravnik to rutico kakor sveto reč shranil, in jo je dostikrat umirajočim kazal, ki so nad božjo milostjo obupati hotli. Ta čudež neskončne ljubezni, kristjani moji, hoče Bog nad vsakim grešnikom, kateri se resnično spreoberne, ponoviti. Od tistega časa, kar se besede današnjega evangelja oznanjujejo: „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sinu“, nobeden grešnik, če je tudi še tako velik, nima vzroka obupati; zakaj zavoljo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa, ki se je na križu za nas daroval, Bog vsakteremu skesanemu grešniku hoče usmiljenje skazati. To božjo usmiljenost hočemo danes v svojo tolažbo premisljevati. O Gospod! daj nam gnado, da bomo danes veliko tvojo usmiljenost prav spoznali, in z zaupanjem k nji pribežali.

Razlaga.

Neskončno velika je usmiljenost božja; zakaj Bog je pripravljen

1. vse grehe odpustiti. To se vidi

a) iz besed sv. pisma. Vzemimo bukve v roke, v katerih so božje razodenja zaznamovane, in preiskujmo v njih, kako velika da je božja usmiljenost, in našli bomo besede: „Če bi bili vaši grehi kakor škerlat, bodo kakor sneg beli postali“. (Jan. 1, 18.) — Našli bomo zapisano: „Če hudobnemu rečem: Gotovo boš umerl, on pa stori pokoro nad svojimi grehi, in prav in pravično dela . . . , mu vsi njegovi storjeni grehi ne bodo pripisani“. (Eceh. 33, 14. 16.) Našli bomo zapisano: „Zdaj tedaj pravi Gospod: Obrnite se k meni iz celega serca, s postom, z jokom, in z zdihovanjem. — In raztergajte svoje serca, ne pa svojih oblačil, in

obernite se k Gospodu svojemu Bogu; zakaj on je dobrotljiv in milostljiv, poterpežljiv in obilnega usmiljenja, in rad odjenja od tega, s čimur tepe". (Joel. 2, 12. 13.) — Našli bomo zapisano: „Resnično vam povem . . . , vse karkoli bote na zemlji razvezali, bo tudi v nebesih razvezano.“ (Mat. 18, 18.)

b) Iz zgledov sv. pisma. Te božje pisma pripovedujejo veliko in zlo gniljivih izgledov, iz katerih se vidi, da tudi velik grešnik milost najde, in odpuščenje vseh svojih grehov zadobi. Mislite na Davida, ki je kraljev tron s prešestvom in umorstvom onečastil; mislite na Magdaleno, ki je bila po celem mestu nečistnica znana; mislite na desnega razbojnika, ki je ves čas svojega življenja hudodelstvo na hudodelstvo doprinašal; mislite na Petra, ki je svojega božjega učenika trikrat zatajil, in še clo s prisego poterdil, da ga ne pozna; mislite na Pavla, ki je cerkev božjo preganjal, ječe s kristjani polnil, in jih moril. Vsi ti so popolnoma odpuščanje grehov pri Bogu zadobili.

Bog je tedaj pripravljen, vsak greh, če je še tako velik, in če je še tolikrat storjen, odpustiti. Mislimo si, da bi bil kdo svoje otročje leta, svojo mladost, svojo poznejšo starost v grehih preživel; mislimo si, da bi bil kdo toliko grehov storil, kolikor njegovo življenje ur, minut in trenutkov šteje, tako da bi pri misli na svoje grehe z Davidom moral zdihovati: „Moje krivice so mi čez glavo zrastle, in me tlačijo kakor težko breme“ (pis. 37, 5); mislimo si, da bi kdo prekletja vredne dela doprinašal, ki v nebo za maščevanje vpijejo, in katerih samo ime že vsako pobožno keršansko serce z grozo napolni, Bog je vendar le pripravljen vse te grehe odpustiti. „Človeški grehi, naj bodo tudi še tako strašni, pravi sv. Avguštín, imajo še mero, božje usmiljenje pa nima nobene mere, je neskončno“. Bog je pripravljen grešniku

2. z veseljem odpustiti. To veselje je pokazano v priliki od zgubljenega sina. Ko je nesrečni mladeneč bogato doto zapravljal, lakote pojemal, sklene k svojemu razžaljenemu očetu se poverniti. Ali ga bo pa oče sprejel? ali mu bo odpustil in roko podal, ali se ga bo usmilil in za svojega otroka spoznal? O velikost ljubezni! Ko je oče sina že od daleč ugledal, veselo mu teče naproti, ga objame in poljubljuje, reče nar lepšo obleko prinese, in pojedino in veselico napraviti. „On ne pravi, piše častitljivi Peter Ravenski, od kod prideš, kje si bil, kje je dota, ki si jo sebo vzel? Zakaj si čast s sramoto zamenjal? ampak le pravi: Prinesite nar lepšo obleko, in oblecite mu jo, moč ljubezni ne vidi pregrehe, od odlašanja usmiljenja oče nič ne ve“.

To veselje je pokazano v priliki od dobrega pastirja. Ko je po dolgem in trudapolnem iskanju zgubljeno ovčico spet našel, ne tepe je, jej nobene terde besede ne reče, in je še clo k čedi nazaj ne pelje, ampak jo vesel zadene na ramo, in jo z usmiljeno ljubeznijo nese domu, in kader na dom pride, skliče svoje prijatelje in sosedo, in jim pravi: „Veselite se z menó, zakaj našel sem ovco, ki se je bila zgubila.“ Tej priliki je Jezus še besede pristavil: „Tako bo tudi v nebesih veselje nad grešnikom, ki se spokori.“ (Luk. 15, 7.) Bog je pripravljen grešniku

3. popolnoma odpustiti. To je povedano v tisti obljubi, katero Bog po preroku Ezehielu oznaní: „Če hudobni pokoro stori za vse svoje grehe: . . . vseh njegovih hudobij, ki jih je storil, nič več ne bom pomnil.“ (Ezech. 18, 21. 22.) Clo nar boljši in mirniši človek, če tudi iz serca odpusti, vendar le včasí misli na razžaljenje, ki mu je bilo storjeno. Kader pa Bog odpusti, je ves spomin zbrisan: „Vseh njegovih hudobij nič več ne bom pomnil.“ (Ezech. 18, 22.) — Ravno tako vesela in tolažna je beseda preroka Miheja: „On, — Bog — bo vergel v globočino morja vse naše grehe“ (Mihea 7, 19.). Kamen, ki ga človek v globočino morja verže, reč, ki jo v brezen morja vtopi, za vselej zgine spred oči. Tako tudi Bog nič več ne pomni naših grehov, če pokoro storimo. Bog je pripravljen, grešniku

4. vsaki čas, vsako uro odpustiti. Koliko si moramo prizadevati, da od človeka, katerega smo zlo razžalili, odpuščanje zadobimo! Mesci, leta dostikrat pretečejo, da razžaljenec svojemu žalniku spet roko poda in reče: Odpustim ti. Vse drugače pa Bog ravna. Njegovo usmiljenje ni na nobeno uro navezano, temveč je pripravljen vsako uro odpustiti. „Če si grešil, pravi sv. Peter Damian, je Bog, pripravljen se te usmiliti, kader hočeš.“ Torej kader grešnik hoče, vsako uro, naj bo zjutraj ali zvečer, naj bo opoldne ali opolnoči, naj bo v mladosti ali v starosti, odperto mu je božje serce, sme stopiti pred tron milosti božje. Kakor oče ni odlašal odpustiti zgubljenemu sinu, tako tudi nebeški Oče ne odlašá odpustiti grešniku.

Pa kaj si bom prizadeval, še dalje božjo usmiljenost vam popisovati; s sv. Krizostomom moramo spoznati: „Usmiljenost božja je tako velika, da se z besedami ne da dopovedati, s premišljevanjem se ne da razumeti.“ Mi smo to božjo usmiljenost danes občudovali, smo slišali, da je neskončno velika, jes pa svoje govorjenje sklenem.

S k l e p.

Ob času francozkega punta je v mestu Lionu na Francozkem živel človek, ki je vso vero od sebe otrešel, in od Boga in božjih reči nič več vedeti ni hotel. Ta človek je nekokrat srečal mašnika, ko je ravno sveto popotnico k bolniku nesel. To je spoznal, da bi se že zavoljo spodobnosti pred nar Svetejšim moral odkriti, in ker se odkriti ni hotel, je raji zbežal, in od ulic do ulic tekkel. Mašnik mu je bil pa povsod za petami, zakaj kamur je bežal, tam ravno ga je pot peljala do bolnikovega stanovanja. Zdaj se hoče bežeči v veži neke hiše prikriti, mašnik pa pride za njim, zakaj v tej hiši je prebival bolnik. Na enkrat se vidi nevernik od ljudi obdanega, ki so presv. zakrament spremljali, in ne more nič več dalje bežati, da bi se ljudje nad njim ne razgledovali, in ves osupnjen v veži stoji. Pa v tistem trenutku je Bog s svojo gnado omečil njegovo serce. „Kako, jez pred Bogom bežim, kateri za meno hiti, je rekel. Nič več, o Gospod, ne bom pred tebo bežal, nič več tebi zoperstal. Spet hočem veren in pobožen biti, in tebi do smrti zvest ostati!“ In kakor je rekel, tako je deržal. — Keršanska duša! morebiti si tudi do zdaj zmirej v stran zbežala pred Bogom; tudi tebi je zmirej in povsod za petami, o obrni se vendar, in nikar mu dalje ne zoperstoj!

Morebiti pa s Kajnom praviš: „Prevelika je moja pregreha, da bi zaslužil odpuščanje!“ (I. Mojz. 4, 13) Na to ti pa odgovorim: Ko bi ti bil tudi tako globoko padel, kakor Kajn, in bi bil svoje roke v kri svojega brata pomočil, še zamoreš odpuščanje zadobiti. Zato se z zaupanjem vzdigni, in poverni se k svojemu Bogu, ki je pripravljen sprejeti te. Verzi se pred mašnikom na kolena, spoznaj odkritoserčno in skesano svoje pregrehe, in kader Gospodov maziljenec roko povzdigne in križ čez te naredi, in močno besedo zgovori: „Jes te odvežem od tvojih grehov“, v tistem trenutku vzdigne, tudi Bog na nebeškem sedežu svojo roko, te blagoslovi in ves dolg odpusti. Toda nikar se ne mudi, da ti nebeške vrata morebiti ne bodo zaperte; zakaj: „Bog je sicer spokorniku odpuščenje obljubil, grešniku pa jutrejšnega dneva ni obljubil“. (Sv. Gregor). Zato kar misliš storiti, hitro stori. Amen.

Pridiga za praznik presvete Trojice. 76

(Kristjan pred sodbo presvete Trojice; gov. A. L.)

„Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv Duha“. Mat. 28, 19.

V v o d.

„Pridi, o kristjan! k sodbi prěsv. Trojice!“ Tako govori cerkev kerščenemu, kader mu pri krstnem kamnu poda belo oblačilo, grozovite besede rekoč: „Prejmi tukaj belo oblačilo in prinesi neomadežano pred sodni stol našega Gospoda!“ Oblačilo nedolžnosti torej, v katero je bil pri sv. krstu oblečen, mu je neomadežano k sodbi prinesli in v tistem k sodbi priti. In h kateri sodbi? k sodbi „Gospodovi“, v kogar imenu je bil kršen in grehov obiščen. Ta Gospod pa je trojnoedini Bog. Ker v njegovem imenu imajo vsi narodi krščeni biti, kakor je danes Jezus apostelnom zapovedal rekoč: „Krščujte jih i. t. d. Da je vsa sv. Trojica pri krstu slehernega človeka vpriča, sv. Janez krstnik spričuje. Ko je Kristusa krstil, odpró se nebesa, sv. Duh se prikaže v podobi goloba, in glej, glas iz nebes se zasliši: „Ta je moj ljubeznivi Sin, na komur svoje dopadanje imam“. Glejte tukaj sv. Trojica pri krstu vpričo: Oče z besedo, Sin po človeški natorí, in sv. Duh v podobi goloba. To se godi še dandanašnji pri krstu slehernega otroka. Če tudi ne razlije sv. Duh vse neskončne obilnosti svojih milost čez otroka, če tudi Bog Oče ne izreče tistega dopadanja čeznj, kot ga je izgovoril čez svojega Sina, vendar vsakega krščenega posveti milost sv. Duha, in mu pridobi dopadanje Boga Očeta. Ja ko bi se pri kerstnem kamnu naše oči odperle, kot so se odperle Janezu Kerstniku ob reki Jordani, vidili bi prigodbo, o kateri angeli strmé. Vidili bi kako se vname v kerščenem luč sv. vere. Vidili bi, kako pelje Jezus otroka v svojo cerkev. Vidili bi sv. Duha nad zveličavno krstno vodo. Očitno bi nam bilo, kako se otrok iz angela tame premeni v angela svitlobe, in se zdaj sveti kakor solnce, in zaslišali bi glas nebeškega Očeta: „Ta je zdaj moj ljubljeni sin“. O zares lepa, vesela ura je to, ko je človek kerščen! Pa tudi

strašna ura je to, da s sv. Cirilom rečem: ker zavoljo nje bo enkrat strašna sodba, ako krstnim gnam nasproti delaš, ker zaničevana presveta Trojica te bo na odgovor pred sodni stol tirjala.

Za Boga! kakšna bo sodba, ko bo človek zavoljo svojega krsta presv. Trojici rajtengo dajal! Človek, ki je vero umoril, ljubezen zadušil, krstne gnade zavrgel in celo presv. Trojici obljubljeno zvestobo prelomil. Pridite torej k sodbi, in glejte, kakšen odgovor vam bo zavoljo vašega krsta enkrat dajati

1. Bogu Očetu,
2. Bogu Sinu in
3. Bogu sv. Duhu.

R a z l a g a.

1. Mislim, da sodba, h kateri ima kristjan priti, vam bolje popisati in pred oči postaviti ne morem, kakor če vas v duhu h kerstu otroka peljem, kjer boste to, od kar bo krščeni odgovor dajal, nekoliko viditi, nekoliko slišati zamogli. —

a) Majhnega otroka prinesejo k cerkvi. Izvirni greh ga še teži. Prekletstvo božje, nasledek greha še ima, trepetaje torej postoji na cerkvenem pragu. Mašnik mu gre naproti in ga vpraša: „Kaj bočeš, kaj želiš od cerkve božje?“ Na to odgovori majhni otrok po svojih botrih: „Vero“. Vero, majhni otrok, veliko ti želiš, vero. Pa prav. Ker „kdor hoče v nebesa priti, mora verovati“, pravi sv. Pavl. Vera odpre vrata v cerkev, in kerst odpre vrata v nebesa. „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti“, krščansko živeti in srečno umreti. Prav torej, ljubi otrok, da na cerkvene vrata trkaš, in vere prosiš. Pa od koga želiš vero? Na to vprašanje nam mašnik odgovori, ko prec otrokovo prošnjo za dar sv. vere Bogu v molitvi zroči, rekoč: „Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa poglej svojega služabnika, ki si ga milostljivo k začetku sv. vere poklical, izženi iz njega slepoto serca, odpri mu vrata svoje dobrote, da ti bo služil v tvoji cerkvi, in v čednosti rastel od dne do dne“. Nebeški oče je torej, kogar otrok daru sv. vere prosi, nebeški Oče je, kateri vero krščniku vlije. In ko Bog to prošnjo brez dvoma usliši, opraša mašnik otroka na dalje: „Veruješ v Boga Očeta, vsegamogočnega stvarnika nebes in zemlje?“ Zopet odgovori otrok po svojih botrih: „Verujem“. Tako torej otrok

pri kerstu Boga Očeta vere prosi. Bog mu jo tudi dodeli in ga vzame za svojega otroka. In glej z nebes govori: „Ta je moj ljubljeni sin, ta bo zanaprej moj otrok“.

b) Botri, botre, ki ste pri krstnem kamnu namestu otroka odgovarjali, obljubovali, in vero sprejeli, pomislite zdaj, kolika dolžnost je za vas, otroka v tej veri podučevati, kader k pameti pride! Gorje pri sodbi nebeškega Očeta njemu, „kdor je porok za druge bil“ (Prov. 20, 27), gorje bôtrom, ki so poroštvo dali za vero otroka, če pa poznej otroka v tej veri ne podučé in ne skerbé, da bo otrok v božjem strahu vzrastel. To ste ja botri Bogu pri kerstu obljubili. Ko ima tedaj vsak keršчени otrok tri očete, telesnega, duhovnega in nebeškega, Bog pa, da je pravi Oče vsega, „kar je v nebesih in na zemlji“ (Efež 3, 15.), bodo vsi očetje na zemlji, toraj tudi botri — duhovni očetje Bogu nebeškemu Očetu ostri odgovor dajali, kako so svojo dolžnost spolnovali.

c) Pa tudi ti, keršчени, daj odgovor pred sodnjim stolom nebeškega Očeta. Dodelil ti je sv. vero, dar, ki ne sme nerodoviten ostati, ampak obilno sadu prinašati. „Pokaži mi svojo vero“ (Jak. 2), poreče nebeški Oče, „pokaži mi svojo vero“, ki sem ti jo pri sv. krstu vlil! Pokaži mi svojo vero! Kakšen sad je obrodila? Kje so dobre dela? Kaj ti nisem, ko si pri sv. krstu vero želel, po mašniku naravnost rekel: „Hočeš torej v življenje iti, spolnuj zapovedi. Ljubi Boga čez vse, bližnjega pa, kakor sam sebe.“ Si to storil? Pokaži mi vero iz dobrih del! Če pa nimaš dobrih del, je tvoja vera mrtva, jaz ti pa nisem dal mrtve vere, ampak živo vero sem ti dal. Odgovori nebeškemu Očetu, o keršчени človek. Ako nimaš te žive vere, ki se v dobrih delih, v pobožnem keršauskem življenju kaže, vekomaj si nesrečen. Ker „kdor veruje in je kerščen, bo zveličan, kdor pa ne veruje, bo, če je tudi kerščen, pogubljen“ (Mark. 16.)

2. Še več bi lahko od te prve sodbe govoril. Pa glej, mašnik z otrokom že gre h kerstnemu kamnu. Zaznamnja ga poprej na čelu s sv. križem, položi štolo nanj in ga pelje v cerkev z besedami: „Pojdi v cerkev božjo, da boš s Kristusom večnega življenja deležen“. Ko pridejo do kerstnega kamna, zopet zaroti mašnik v imenu Kristusovem hudega duha, naj gre iz tega otroka, iz te podobe božje, ker zanaprej ga je Bog v svoj tempelj izvolil. Ko je tako z molitvijo cerkve hudi duh izgnan in otrok v Kristusove roke položen, mora se tudi otrok sam vsej družbi s hudim duhom v resnici in zares odpovedati. Torej vpraša mašnik otroka: „Se odpoveš hudiču?“ Z razločnim glasom otrok po svojih botrih odgovori: „Se

odpovem“. Mašnik vpraša na dalje: „In vsemu njegovemu djanju?“ Zopet otrok odgovori: „Se odpovem“. Še v tretjič ga vpraša mašnik: „In vsemu njegovemu napuhu?“ Otrok zatrdi kot poprej: „Se odpovem“. — Ko se je tako otrok trikrat očitno, slovesno odpovedal hudiču, pomazili ga mašnik s krstnim oljem v podobi križa na persih in med plečjem, in ga potrdi tako v vojščaka Kristn-sovega, ki se ima neutrudljivo in neprenehoma s hudičem bojevati. Ker Kristus, ki je budega duha poprej premagal, mu je po mazi-ljenju s kerstnim oljem dodelil moč in srčnost, da zvest ostane obljubi, hudiču se zoperstavljati, ga pobijati in premagovati.

Zdaj pa se boj, o krščeni, s svojimi lastnimi besedami si se zavezal. Ko te je mašnik pri kerstnem kamnu vprašal: „Ali se odpoveš hudiču, in vsemu njegovemu djanju?“, Kaj si odgovoril? „Se odpovem“. Ko te je mašnik zopet prašal: „Se odpoveš svetu in njegovemu veselju?“ Kaj si odgovoril? „Se odpovem“. — „Prav! spominjaj se svojih besed. Če tega ne storiš in pri svoji dani besedi ne ostaneš, pojdeš pred sodbo božjo, in po tvojih lastnih besedah boš sojen“. (Ambr. l. 1.) „Spominja se naj, pravi Origen, vsak kristjan, kaj je pri kerstnem kamnu govoril, kako se je hudiču odpovedal, odpovedal se je njegovemu napuhu, njegovim delom, in veseljevanju, in mu v nečimur več pokoren ne biti“. Si to storil? Prisegi zvest bil? Ne odgovori „da“, ošabnik, napuhnjeni, posvetnjak in nečistnik! Ker, ako se tako nečimurnoносиš, se lišpaš in greš kakor bi bilo vse tvoje, to se ne reče: „hudiču se odpovedati“. Tako se vedejo, pravi sv. Krizostom, peklenški služabniki, ne kristjani. Odpovedali ste se hudiču. Ne storite pa tega samo z besedo, ampak storite tudi v djanju. Kaj ti je mar peklenški sovražnik, kaj njegovo lepotičenje in življenje, tebi, ki si kristjan? (Sv. Avguštín.)

Ostro te sodijo, o kristjan, cerkveni očaki, še ostreji te bo pa sodil pred sodnim stolom božji Sin, ki te bo na odgovor tirjal, ki si tolikrat zvestobo prelomil z besedo in djanjem, pred sodnim stolom, kjer bo toliko sv. križev, s kolikor te je mašnik pri krstu prekrizal, zoper tebe govorilo.

3. Tudi sv. Duh bo krščenega človeka na odgovor tirjal. Ker tudi sv. Duh je pri krstu vpricho, tudi v njegovem imenu je človek greha očiščen in kerščen po besedah: „Krstim te v imenu Očeta, Sina in sv. Duha“. Te besede mašnik spregovori, ko ga trikrat s krstno vodo oblije in moli potem: „Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki te je prerodil iz vode in v sv. Duhu, in ti grehe odpustil, On te pomazili s križmo večnega zveličanja“. Nedolžnost torej, posvečujočo gnado božjo in neizbrisljivo znamnje, katero sv.

Duh duši vtisne, zadobi človek pri sv. krstu, z razločkom, da nedolžnost in gnado lahko zgubi, znamenje pa, da je krščen bil, nikoli . . . izbrisati ne more. Torej poda mašnik kerščenemu otroku bel prt, rekoč: „Prejmi belo obleko in prinesi neomadežano pred sodni stol božji“.

Imenitne besede, pri katerih naj bi slehernega solze polile, kdor je oblačilo nedolžnosti, ta imenitni dar sv. Duha, že poškodoval in s smertnimi grehi vmazal! Kako bo tak krstno belo oblačilo „pred sodni stol božji“ prinesiti zamogel? — Ko je enkrat v visoki pesmi nevesta svojo obleko slekla, potrkla njen ženin na vrata, „ona se prestraši in toži: „Ah obleko sem slekla, kako se bom zopet oblekla?“ Pa kaj žaluješ? Tam je tvoja obleka in kmalo boš v njej. Torej nikar ne žaluj. Žaluje pa naj duša, koja je krstno obleko, znamenje nedolžnosti slekla in je nikoli več obleči ne bo mogla. Ta naj žalostno zdihne: „Ah obleko sem slekla, kako jo bom zopet oblekla“. Strgal sem obleko nedolžnosti, kje jo čem dobiti, kader mi bo pred sodni stol božji iti, in bo sv. Duh svoj dar nazaj tirjal? O kristjani, kdo bi si ne želel prec po krstu umreti, da bi to belo obleko nedolžnosti „neomadežano“ k sodbi prinesel? Ah zarotim vas Jeruzalemske hčere, nedolžne, z nobenim smertnim grehom ne še omadežane duše! Ohranite čisto neomadežano svoje prvo krstno oblačilo! Pa ni nam samo za krstno oblačilo skrbeti, ampak tudi za gorečo svečo, ker tudi ona je dar sv. Duha, ki nam ga je mašnik podal v roke z besedami: „Vzemi gorečo svečo, ohrani krst čist brez madeža, spolnuj zapovedi božje, da pojdeš Gospodu, kader pride v ženitovanje, s svetniki v nebesih naproti“. Blagor mu, kdor svečo na smertni postelji v tako nedolžnih rokah drži, kot jo je držal pri sv. krstu! Njemu poreče Gospod: „Pridi dobri in zvesti služabnik!“

S k l e p.

Kako pa bo krščenemu, ki je krstne darove zapravil, pri seren, kader bo nebeški Oče tirjal vero, Sin upanje, sv. Duh ljubezen, kader bo od slehernega božja oseba svoj dar nazaj tirjala? Kader bo Bog Oče posvečujočo gnado božjo, ktero mu je pri krstu dodelil, Bog Sin zasluženje krvi, s ktero ga je pri sv. krstu opral, sv. Duh obleko nedolžnosti, s ktero ga je ozalšal, ko bo sv. Trojica svoje darove viditi hotla? Kako bo krščenemu pri sercu, ko od krsta nima družega kot neizbrisljivo znamenje, kogar vera je mrtva, upanje prazno, ljubezen zadušena, križma zgubljena, nedolžno oblačilo vmazano in strgano, luč ugasnjena? Pri besedah: „Daj

rajtengo“, bo tak kristjan obmolnil in zaslišal iz ust sv. Trojice: „Zvezite mu roke in noge in verzite ga vnanje tame“. (Mat. 22.)

Kristjani vidili ste kerščenega pri sodbi presv. Trojice, vidili ste gnade in darove, ki nam jih je pri sv. krstu presv. Trojica podelila. Druzega ne ostane več, kakor da slehernega opominjam z besedami cerkve: „Ohrani, oh, ohrani svoj krst“. Potem bote gotovo pred sodbo sv. Trojice obstali, ker od takih pravi Jezus: „Kdor je kerščen, bo zveličan“. Amen.

Pridiga za praznih svetega Rešnjega Telesa.

(Od obhoda s sv. Rešnjim Telesom; gov. — f. —)

„Ta je kruh, kateri je iz nebes prišel; ne kakor so jedli vaši očetje mano, ki so umerli. Kdor ta kruh je, bo živel vekomaj“. Jan. 6, 59.

V v o d.

O kako vesel in prijazen je današni sv. praznik! Nedorčni otroci se ga veselijo zavolj lepih altarcov, ki se pod milim nebom napravljajo, zavolj zelenih majev, ki se tik biš po ulicah postavljajo, zavolj vencev in cvetlic, ki se po oknih pripenjajo in po potih potresajo; odraseni kristjan pa ga je vesel zavolj velikih skrivnost, na katere ga opominja, zavolj neskončne ljubezni Jezusove, ki v zakramentu sv. R. Telesa med nami prebiva, in se dans v slovesnem obhodu po ulicah prenaša. Ali pa veste, od kod ta velik praznik svoj začetek ima? Sv. Juliana (l. 1193 rojena) je že v svoji prvi mladosti tako lepo živela, da je bila vsem zgled. Med drugimi čednostmi pa je imela do Jezusa v najsvetejšem zakramentu posebno ljubezen. Pred Zveličarjem v zakramentu sv. R. Telesa klečati, in ga z vso pobožnostjo in ponižnostjo moliti, jej je bilo naj ljubše veselje, naj večja sladkost, in želela je, da bi se bilo bogastvo celega sveta obrnilo v olepšanje altarjev,

na katerih usmiljeni Jezus pod podobo kruha prebiva. Tolike ljubezni jej Zveličar ni mogel brez plačila pustiti! 16 let stara je imela čudne sanje. Zdelo se jej je, da luno vidi scer v polni svitlobi, na enem kraju vendar nekoliko omračeno, kakor bi jej kosec manjkalo. Te sanje se jej tako globoko v spomin vtisnejo, da jih ni mogla več pozabiti. Je molila, se postila, vendar jej ne gredó iz glave; je poprašala svojega spovednika, pa jej niso mogli odgovora dati, s katerim bi bila zadovoljna. Po dolgi in stanovitni molitvi jej Bog sam sanje razloži, ter razodene, da luna pomenja sv. cerkev Božjo, odščipnjeni kos na njej pa pomankanje posebnega praznika k počesčenju sv. R. Telesa, ki je bil tiste dni pred drugim potreben, ker so se bili krivoverci vzdignili, ter tajili, da je Jezus v najsvetejšem zakramentu pričujoč. Ponižna služabnica Božja je to razodenje pri 20 let zase ohranila. Ko je pa (l. 1230.) predstojnica samostana postala, v katerem je živila, jej vest več ni pokoja dala, in je šla, ter korarju v mestu Litih (Lüttich), kterege svetost je križem slovela, svoje sanje razodela. Ta sv. mož se je tedaj z drugimi pobožnimi gospodi na vso moč poganjal, da bi se obhajanje praznika sv. R. Telesa dovolilo. In res je bil ta sv. praznik naj poprej v Litijski škofiji vpeljan, potem pa po papežu Urbanu IV. (11. Avgusta l. 1264.) po vsem keršanskem svetu zapovedan, in na četrtek po prazniku presv. Trojice postavljen. — Ker nas pa ta veliki prazniki tudi na velike skrivnosti naše sv. vere opominja, spodobi se, da tudi mi dans od tistih kaj v misel vzamemo. Le pripravite se!

Razlaga.

Neizrečena in neskončna je ljubezen Jezusova do nas revnih grešnih sirot. Ne le, da nas je s svojim britkim terpljenjem in grenko smertjo od večnega pogubljenja odrešil, ampak tudi še zdej hoče na prečudno vižo med nami prebivati, nam svoje telo in svojo kri v jed in pijačo dati, nam samega sebe v živež prepusti za večno življenje, kakor v današnjem sv. evangelji sam govori, ter pravi: „Ta je kruh, kateri je iz nebes prišel; ne kakor so jedli vaši očetje mano, in so umerli. Kdor ta kruh je, živel bo vekomej“. O sreča presrečna! Jezus, božji Sin in kralj nebes in zemlje, se tako dalječ poniža, da si naše revno serce za stanovanje zvoli, v njem prebiva, ter našo dušo živi z lastnim mesom in z lastno kervjo napaja. Ako bi to človek večkrat in dobro pomislil, gotovo bi se mu hvaležne solze po licih vderle, in bi na kolena

padel, ter neprenehoma Jezusa hvalil in zahvaljeval za toliko milost in dobroto! Ali revni zemljan v posvetne reči zamišljen le prerad pozabi duhovnih dari, pozabi na to, kar mu je v zveličanje, če bi ga nobeden ne opominjal. Kaj pa je pač pripraviš, zaspnega človeka izdramiti, mu Božjo neskončno ljubezen prav živo pred oči postavljati, ter ga k nasprotni ljubezni do Boga podbujati in ga za svoje zveličanje skerbnejšega storiti, kakor današnje praznovanje? Daritev sv. maše, ki se pred obhodom (procesijo) praznično obhaja, opominja ga na neizrečeno ljubezen Jezusovo, ki je pri zadni večerji zakrament sv. R. Telesa (sv. mašo) postavil, opominja pa tudi na neizrečene britkosti in smertno žalost, ki mu je ravno tisti večer na oljski gori dušo težila, kader je kervavi put potil; opominja na neusmiljeno bičanje in kronanje s ternjem, pri katerem tudi le en ud njegovega sv. telesa ni brez rane ostal; opominja na strašne težave pod težkim križem, ki ga je ves v eni rani in bolečini sam na mertvaško goro nosil; opominja na neznane bolečine, kader je bil na križ razpet, pribit in je na njem za nas umiral in svojo drago rešnjo kri prelival. Kdor vse to prav premisli in si k sercu vzame, gotovo se bo s Petrom milo razjokal, in z Magdaleno posolzil, svoje grehe obžaloval, zavoljo katerih je Jezus toliko terpel, ter trdno sklenil, se poboljšati, spokoriti in ne več grešiti. Slovesni obhod s sv. R. Telesom po sv. maši pa nam v spomin kliče Zveličarjevo veličastno zmago smerti in hudiča, kader je Veliko nedeljo iz lastne moči od mertvih vstal, sosebno pa zmago sv. katoliške cerkve čez vso tamo neverskih in krivoverskih zmot po svitli luči sv. evangelja na vseh krajih sveta. Ravno zato se pa tudi pri čveterih altarjih na vse 4 kraje sveta obernjenih začetek sv. evangelja bere, kakor ga je vsakteri čveterih evangelistov popisal. Ta veseli obhod pa nam tudi pred oči postavlja neizrečeno srečo in nezapopadljivo veselje v nebeškem veličastvu, kjer se bomo v družbi angeljev in Božjih svetnikov veselo sprehajali, ako se tukaj greha z vso skerbjo varujemo, in vse skušnjave in zapeljivosti sveta serčno premagamo!

Iz tega pa že sami lahko posnamete, kako da se nam gro ne le pri sv. maši, ampak tudi pri slovesnem obhodu obnašati, ter svoje grehe serčno obžalovati, Jezusa za odpuščenje vsega razžaljenja prositi, ktero se mu ali z nespodobnim zaderžanjem pred sv. R. Telesom, bodi si pri sv. maši, ali kader se žegen daje, ali z nevrednim prejemanjem tega sv. zakramenta godi; pa ga tudi hvaliti in zahvaljevati za neizrečeno dobroto, da se našim dušam v jed in pijačo daje; se zmage naše sv. cerkve (vere) veseliti, in ker vemo, da brez Božje pomoči nič ne premoremo, Jezusa pred sv. R. Telesom za (pomoč) milost in žegen prositi.

Pa kdo bi verjel, ko bi sam ne vidil in se ne prepričal!? — Ljudje se zbirajo, ter Jezusa pri slovesnem obhodu spremljajo; pa le redki so, da bi to s pravim namenom storili. Eni pridejo iz gole navade, drugi sami sebe in svojo obleko skazovat, ali pa druge ogledovat. Zdi se mi, kakor da bi bili pozabili, da Bog ni le samo neskončno dobrotljiv in usmiljen, ampak tudi neskončno svet in pravičen; da usmiljeni Jezus le tukaj med nami pod revno podobo kruha prebiva, enkrat pa se bo prikazal v oblakih neba z veliko močjo in častjo od svojih angeljev obdan; pozabili, da vsaki dober dar le od zgoraj pride, od Očeta luči, pri katerem ni spreminjenja in tudi ne sence predrugačenja. Zatoraj se jim pa tudi večkrat že na tem svetu hudo vtepa, ter jih Božja milost zapusti, žegen Božji od njih beži, in se jim rado tako ali enako godi, kakor zaničevavcu sv. reči, od katerega sem nedavno bral, in vam bom zdaj povedal.

Bilo je popoldne pred praznikom sv. R. Telesa v neki vasi na Nemškem. Iz visokega turna veselo zvonovi zapojó, in po celem obližju ljudem napovedujejo velik praznik prihodnega dne. Kmetje so se poprej s polja vernili, deklet pred hišami pometale, gospodarji po dvoriščih pospravljali, sivi starčki v vladu pod drevjem posejali, otroci bosí po zeleni trati skakljali, cvetlice tergali in vence vili, dekleta pertiče pripravljale in mladenči zelenje sekali, ter pred altarje potikalí, pri katerih bo juteršni dan sv. žegen dan, in pred hiše postavljali, memo katerih se bo sv. R. Telo neslo. Ob kratkem, po celi vasi je bil delavnik že na pol nehal, in vse se je gibalo, k Božji časti in poveličanju praznika kaj pripomoči.

Tudi pred hišo bogatega trgovca (kupeca po imenu Pleydell) fiste vasi so altarčik napravljali, in pridna gospodinja je s traki in pertmi, z cveticami in sv. podobami prihitela, ga po svoji moči olepšat in ozaljšat. Ravno je nekaj na altarčku privezovala, ko berkasti možak po ulicah pribrumi, ter nad njo zareži: „Ne bi bil verjel, da ste tudi vi tako otročji, in se s takimi neumnostmi pečate! V hišo se mi spravite, ter me s takimi vražami nič več ne jezite!“ Pač čudno, porečete, kdo mora nek ta človek biti, ki Zveličarja tako malo obraja, da mu še revnega altarčka ne privošči? Bil je vojašk častnik (Lientenant) Pruskega kralja, po imenu Glosin in posestnik velike grajščine (Ellangowan) in trgovcev (Plejdelov) zet.

Kader se mrak stori, vaščanje povečerjajo, molijo in gredó na počitek. Komaj pa se dan zazori, že so na nogah, se čedno napravijo in ob oznanjeni uri od blizo in dalječ v cerkev hité, spremit Zveličarja v slovesnem obhodu. Pred trgovcevo hišo je bilo prvo evangelje. Kader so žegen dali, popadalo je verno ljudstvo na kolena, se prekrižalo, na persi terkalo, in Jezusa molilo. Glosin pa je med tem čez okno zjala prodajal, tobak pil, se ljudem

posmehoval, clo kako nespodobno zameriral, in vsem pohujšanje dajal. Pač se je to marsikteri bogoljubni duši milo storilo, in si je mislila: „Vol in osel poznata svojega gospodarja, ki njima jesti daje; ta človek pa svojega Gospoda in Zveličarja noče poznati, ki je zanj svoje življenje dal, in mu dan za dnevom brez števila dobrot deli!“

Procesija je minula; minuli so tedni, minuli so meseci in leta pretekle, kar se je bilo to godilo. Glosin je vojaški stan zapustil in na počitek šel. Pa poboljšal se nič ni. Bil je zaprisežen zaničevavec sv. reči, bil popolen nevernik in neznabog, kteremu od keršanstva ni nič drugega ostalo, ko golo ime. Sram ga kratko in malo nič ni bilo, vse boljše čutilo ga je zapustilo, in tako gerdo je govoril in kvantal, da je vsakterega rudečica spreletela, ki ga je slišal, ako je le še zernice sramožljivosti v sercu imel. Clo vpričo svojih nedolžnih otrok se ni zderžal, ter klafal, da ga je bilo groza poslušati, in jim tako že v otročjih letih strup nečistosti v serce vlival. In kakoršna njegova beseda, takšno je bilo tudi djanje in ravnanje. Ni preteklo dosti let in je pet svojih dekel nesrečnih storil. — Žena je žalovala in se objedala, pa zanj ni dosti maral, na nje solze in milo opominjevanje nič ne porajtal.

Kakšni da so pri takem njegovem življenju otroci bili, ni mi treba popisovati. Od keršanskega nauka tudi čerkice niso vedli, razun kar je pestovna naj mlajšim povedala. Pa še tega ni smela. Ko nekega dne naj manjši fantič vpričo očeta Boga v misel vzame, zadere se on nad njim in pravi: „Poberi se mi s takimi marnji! Da bi strela pestovnjo, ki ti take reči dopoveduje!“ Toraj so bili pa tudi otroci taki, da jim blizo in dalječ ni bilo para. Lagali so, ko bi orehe tolkel, bili polni muh in zvijač, nagajljivi in zabavljivi, da se jih je vsak bal. In le prezgodaj se je poterdilo, kar pregovor pravi, da jabelko ne pade dalječ od drevesa. Že v 15. letu svoje starosti je stareji hči ob nedolžnost prišla. — Pri takem ravnanju pa je jelo tudi premoženje pešati. Gospa je imela še tu in tam kak denar razposojen. Glosin je en dolg za drugim stirjal. Pa tudi vse premoženje je šlo rakov pot; ena nesreča ga je za drugo lovila, mankalo je pglavitne reči, blagoslova Božjega. Kdo bi ne bil mislil, da bo Glosin vsaj zdaj sam v se šel, in da ga bodo vsaj nesreče poboljšale, ki ga do brote niso mogle. Pa ne. Spet je eno svojih dekel ob poštenje pripravil in hlapca nagovarjal, da bi jo vzel, kar pa ta ni hotel. Ves serdit tedaj k gospodu fajmeštru leti, ki še niso bili ravno dolgo v tistem kraju, ter nedolžnega hlapca za zapeljivca zatoži, in tirja, naj ga primorajo, da deklo vzame. Gospod fajmošter, ko resnico zvedó, se ve, kaj takega niso smeli storiti. To pa Glosina tako razjezi, da pri tej priči hlapca iz službe spodi. Revez k gospod fajmoštru priteče, ter jim svojo nesrečo potoži. Oni ga tolažijo, ter pravijo, da Bog

za njegovo nedolžnost ve, in ga ne bo zapustil, ako mu bo zvesto služil; naj toraj svojemu sovražniku iz serca odpusti, zanj moli, in vso svojo reč Bogu izroči. In ker so vidili vsega v Božjo voljo vdanega, bili so tudi precej pripravljeni, po svoji moči mu pomagati. Imeli pa so na svoji podružnici hišico, kjer so vedno človeka imeli, ki jo je po zimi kuril, da so imeli pri svojih duhovnih opravilih ondi se kje pogreti, pri slabem vremenu pod streho iti in si nekoliko oddahniti. Bila je ravno prazna. Tje ga toraj pošljejo in mu pravijo: „Ker vidim, prijatelj moj! da zdaj nimaš kam iti, bom te v svojo hišo na podružnico poslal; ondi delaj, in ker se spomlad bliža, zelnik in sadunosnik oskerbi, in boš plačilo prejel z drugimi mojih služabnikov“. Kdo je bil bolj vesel ko hlapec, veselja se razjoka, in ne ve, kako bi se jim zahvalil. Vendar pa ni pozabil, Bogu prvo čast in hvalo dati, ki mu je tukaj očitno pokazal, da teh svojih nikoli ne zapusti. Kaj pa Glosin stori? Ves svoj serd zdaj na gospod fajmoštra razlije, in se zapriseže, nad njimi zmaščevati se. In vsi, ki so ga poznali, so se tresli za življenje svojega ljubega duhovnega pastirja. — Med tem se približa spomlad nesrečnega 1848. leta. Povsod se je jelo ljudem bolj ali manj po glavah verteti. Tudi Glosin ne miruje. Nabere si kakih 30 do 40 malopridnežev in potepuhov, jih pogosti in napoji, in kader jim je pijača že glave vnela, jih našunta, naj nad gospod fajmoštra gredó, jim okna potolčejo, in vse pobijejo, kar jim pod roko pride, in ako bi se jim kdo vstavljal, naj ga dobro omabajo. Divja druhal se na pot napravi in v farovž prihrumi z drogmi in kolmi, z vilami, puškami in drugo ropotijo, vpije, razsaja, pobija, toda gospod fajmoštra doma ne dobi. Bili so se že poprej iz poti vmaknili, od svojih zvestih farmanov pa, ki so jih ljubili ko lastno življenje bili spet v farovž pripeljani, in druhal prepodena in čversto otepena. Župan pa je vso prigodbo od kraja do konca gosposki naznanil. Vsi rogovileži so bili postrahovani in so morali memo tega še vso škodo poverniti; Glosin pa je bil za eno leto v hudo ječo na terdnjavo obsojen. Ker je pa s tako razsodbo nezadovoljen od kralja milost pričakoval, opeknel se je še huiše, ker ga je kralj namesto le za eno — za dve leti v ječo obsodil. V ječi je neki začel svoje zmote obžalovati, ali je pa njegova žalost resnična bila, ali ne, ne vem; kakor mi tudi znano ni, ali je svojo kazen že dostal, ali ne: — To pa vem in mi je znano, da se zaničevavcem svetih reči pogostoma že na tem svetu hudo godi in zlo vtepa, zakaj Bog se ne da zaničevati in zasramovati. Rado, pravim, se zgodi, da jih že tukaj nesreča lovi. Kaj pa še le bo, kader se vrata v večnost odpró? Kaj bo, kader sodba pride? Amen.

Pridiga za 2. pobinkšno nedeljo.

(Od mlačnosti tistih, ki poredkoma k sv. mizi pristopajo; gov. M. T.)

„Začeli so se vsi skupaj izgovarjati“. (Luk. 14, 18.)

V v o d.

Naš Zveličar je bil od višega izmed Farizejev k mizi povabljen. Tu je med družimi nauki povabljene učil, naj tudi takrat dobro delajo, kedar na tem svetu plačila nimajo pričakovati. V tem pomenu je tistemu, ki ga je bil povabil, rekel: „Kedar kosilo ali večerjo napraviš, nikar ne vabi svojih prijatlov, ne svojih bratov, ne sorodnikov, ne bogatih sosedov; da te morebiti tudi oni ne povabijo, in da se ti ne poverne. Temuč, kedar gostovanje napraviš, povabi uboge, hrome, kruljeve in slepe, in blagor ti bo, ker ti nimajo poverniti, zakaj povernjeno ti bo ob vstajenju pravičnih“. (Luk. 14, 12—14.) Na te Kristusove besede nekdo povabljenih pogovor na Mesijevo kraljestvo oberne, ga z večerjo primeri, in reče: „Blagor mu, kateri bo kruh jedel v Božjem kraljestvu“. Na ta pogovor od Mesijevega pozemeljskega kraljestva naveže Jezus priliko, ktero nam današnje sv. evangelije pripoveduje, in primerja sv. cerkev z veliko večerjo, h kateri je on, kakor hišni gospodar, po svojih hlapcih, to je: po svojih učencih in njih naslednikih, najpoprej Jude povabil. Ko so se pa ti za voljo svojih opravil izgovarjali, da ne morejo priti, pošlje svoje učence, da naj ubozih, bromih, kruljevih in slepih po mestnih cestah in ulicah poiščejo, po tem se pa tudi na pota in prelaze podajo. To se pravi: Ker so pa Judje sv. cerkev zavrgli, naj nejevernike in zmotene in vse do poslednjih mej sveta v naročje sv. cerkve pripeljejo.

To priliko od večerje sv. Ciril in po njem sv. katolška cerkev na zakrament sv. R. Telesa obrača, in nam jo ravno sedaj v osmini tega praznika premišljevali vелеva. In po pravici. Zakaj zakrament sv. R. Telesa je res tista večerja, h kateri nas Kristus vse po svojih namestnikih vabi. Ali, oh koliko povabljenih je, ki za voljo

zanikernosti in mlačnosti k tej večerji ne marajo hoditi! Zato vam bom danes od te mlačnosti še dalje govoril, in vam pokazal, da taki, ki poredkoma zakrament sv. R. Telesa prejema, očitno spričevanje dajejo:

1. da za svojega Boga ne marajo,
2. da nimajo skerbi za svojo dušo.

Bog daj, da bi vas to premišljevanje k večkratni in vredni prejemi tega najsvetejšega zakramenta spodbodlo!

R a z l a g a.

1. Taki malo marajo za Boga.

Ko je Kristus tisti nad vse naj bolj pomenljivi večer od svojih učencev mislil slovo vzeti, jim ni, kakor prijatelj prijatelju, v roke segal, ne jih, kakor brat brata, objemal, ne, kakor starši svoje otroke, poljuboval, na srce pritiskal in jih Bogu zročal, ne jim bolečin ločitve s tolažljivimi besedami hladil. Reče jim: „Glejte, jez sem z vami vse dni do konca sveta“. Znano vam je, kako je Jezus to obljubo pri zadnji večerji spolnil, in jim večni spomin sam nase zapustil. Vzame namreč kruh v svoje svete roke, ga blagoslovi, zahvali nebeškega Očeta, razlomi in da učencem rekoč: „Vzemite in jejte vsi od tega; zakaj to je moje telo“. Ravno tako vzame po večerji zopet kelih z vinom, ga posveti, zahvali nebeškega Očeta, ter poda učencem z besedami: „Vzemite in pijte vsi iz tega; zakaj ta je kelih moje krvi, nove in večne zaveze, skrivnost vere, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpuščanje grehov“. S temi besedami jim je Kristus na enkrat in vse kar je zamogel, podaril, svoje telo in svojo kri, svojo dušo in svoje božestvo; telo z vsemi udi, dušo z vsem življenjem in z vsemi popolnostmi, svoje božestvo z vsemi lastnostmi; dal nam svoje telo, da nas živi, svojo kri, da nas poji, svojo dušo, da nas oživlja, svoje božestvo, da nas blagoslovlja.

Tedaj vprašam: Ako bi mi tega tolikanj ljubeznjivega Boga visoko cenili, ako bi nam ta naš najviši Gospod bolj, kakor celi svet, bil pri srcu, ali bi nam bilo mogoče, da bi ga le poredkoma, enkrat ali k večjemu dvakrat v letu, v svoje srce prejeli? Ali mar kakšnega prijatla ali dobrotnika, ktereга ljubimo, in na ktereга je naše srce navezano, v letu le enkrat ali k večjemu dvakrat

želimo obiskati? Ali le prav poredkoma želimo ž njim govoriti, in se ž njim kratkočasiti? Ali nas mar težko stane, blizu njega iti, v njegovi družnji biti? Temu nasprot-nam ni li vse težko in nadležno, kar nas od njegove vpričnosti loči? Ali nam ni hudo pri srcu, kedar dle časa ne moremo ž njim skup biti? In zakaj to? mar ne za tega voljo, ker ga ljubimo, čislamo in spoštujemo, ker naše srce na njem visi? Gotovo znamnje, da kakošne hiše ne maramo, je, ako je ne obiščemo, in gotovo znamnje, da bližnjega ne ljubimo, je zopet, ako ž njim neradi skup pridemo. Po tem takim moramo tudi od kristjana, ki tako dolgo in tako lahko brez svojega Boga obstoji, skleniti, da ga ne ljubi, ne čisla in ne spoštuje. O kje je v prejemi sv. R. Telesa gorečnost tiste Svetnice, ki je govorila: „Ako bi bilo treba za prejemo sv. obhajila skozi ogenj in plamen iti, bi se kar nič ne obotavljala, skozi nju iti, da le k svojemu Jezusu pridem!“

Gotovo, če bi bilo naše srce v pravi ljubezni Božji vneto, bi nas od večkratnega sv. obhajila nobena stvar ne mogla zadrževati, nobena nas ne vstrašiti. Celo z nevarnostjo svojega življenja, ako bi treba bilo, bi njegovega svetega mesa in njegove rešnje kervi iskali in jo vživali, kakor je storila spokorna Magdalena. Ta, ko je bila Jezusovega sv. telesa v grobu iskala, pa ga ne našla, reče jej naproti prišlemu vertnarju: „Gospod, če si ga ti vzel, povej mi, kam si ga položil, in jez ga bom vzela“. (Jan. 20, 15.) Nad temi serčnimi besedami se stari cerkveni pisavec zavzema, ter tej sveti spokornici uprašanje postavlja: „Marija, ako je Jezusovo telo v predvoru velikega duhovna položeno, kaj boš storila?“ „Vzela ga bom“, je njen odgovor, neprestrašena bom v sredo med njegove zaprisežene sovražnike stopila, in njegovo telo v svojo hišo v Betanijo prenesla“. „Če je pa Pilat mertvega, kakor poprej živega Jezusa k Herodu poslal, kaj boš storila?“ „Predrla bom skoz stražo, in si pot naredila v kraljevo stanovanje. Tam bom prvič klečé njegovo sveto telo molila, potem ga z obema rokama objela, in ga vpričo njegovih sovražnikov v svojo hišo prenesla. Ako so ga v jamo zagrebli, izkopala ga bom; ako so ga vergli med leve, s silo ga bom iztergala iz njih zob in žrelav, in ako bi bil na sredo grmade vržen, skočila bom vanjo, da ga izvečem, ali pa v njegovem naročju svojo dušo izdihnem“. — Tako govori ta sveta duša od Kristusovega telesa, ker ga je priserčno ljubila. Vsak trenutek bil je jej nadležen, ker ni mogla Zveličarjevega telesa poljubovati in ga moliti, ker ga je nad vse visoko cenila. Tako hrepenenje po sv. mesu in po sv. kervi Zveličarjevi moramo še mi kazati, če hočemo pred svetom spričevanje dajati, da svojega Boga ljubimo in čislamo.

Če pa za vesellicami tega sveta letamo, in letamo nevtrudljivo,

pri Božji mizi pa nas ni viditi; če nobenega posvetnega kratkočasa ne zamudimo, za vžitek angelskega kruha pa se ne zmenimo; če prave in veže tistih hiš zmiraj pometamo, kjer so družjine in norčije, in kjer škodo trpi in je vselej z novimi grehi, ali vsaj s skušnjavami zadana naša duša, k Gospodovi večerji pa, kjer bi se ž njegovimi gnađami zoper greh oborožiti zamogli, se nikoli ne povabimo; ako leta in leta svetu služimo in vse svoje moči v postrežbi tega sveta napravimo, za sv. obhajilo pa še urice ne najdemo, vprašam: Ali ni to očitno znamenje, da Boga ne spoštujemo, in da vžitek njega veliko manj cenimo, kakor opravila in nečimurne radosti tega sveta, manj, kakor nespametne norčije in sleparije brezbožnih posvetnjakov. Kaj se nam zdi od teh evangelskih gostov, ki so se na povabilo vsi zaporedoma začeli izgovarjati, eden da je pristavo, drug volov kupil, tretji se oženil, in da iz teh izgovorov k večerji ne morejo priti? Ali nam ne kažejo njih izgovori, da jim je bilo na svojem gospodu veliko manj, kakor na svojih časnih opravilih ležeče? Vidite, tem evangelskim povablencem so vsi tisti podobni, ki so v homatije in zapreke posvetnosti vsi zapleteni, redko pa viditi pri Gospodovi mizi. Oni, kakor sem s konca rekel, za svojega Boga ne marajo.

2. Taki pa tudi nimajo skerbi za svojo dušo. Zakaj tisti, kateri nas hoče prepričati, da mu je skerb za njegovo dušo, mora to skerb v delih pokazati; to je, da se vseh tistih pripomočkov posluži, po katerih se duša zoper greh zavaruje, v čednostih utrdi in proti nebesom vodi. Kteri je pa prvi in naj poglobitniši pripomoček, s katerim se zoper greh zavarujemo, v čednostih utrdimo in se proti nebesom pomikamo? Kristus, večna Resnica, nam pravi, da nam je treba, večkrat vživati sv. R. Telo. On pravi: „Kdor moje meso je, in moja kri pije, ostane v meni, in jez v njem“. (Jan. 6, 57.) In drugod govori: „Tisti, kateri mene je, bo živel za voljo mene“. (6, 58.) Zveličar na posled vžitek svojega Telesa imenuje gotovo zastavo večnega zveličanja, ker sedaj pravi: „ne bo umerl“, drugič: „bo živel vekomaj“, in sopet tretjič: „bo imel večno življenje“. Po teh razločnih in večkrat zatrjenih besedah Kristusovih pač ni dvomiti, da je prejema sv. R. Telesa naj prvi in naj poglobitniši pripomoček, da pridemo k čednosti in k zveličanju.

Da, rečem še več: Vživati to jed je celo potreben pripomoček, da živi naša duša. Kristus sam zakrament sv. krsta in sv. R. Telesa v eno vrsto postavlja. Od prvega pravi: „Ako kdo ni pre-rojen iz vode in iz sv. Duha, ne more iti v Božje kraljestvo.“ (Jan. 3, 5.) In od drugega govori: „Ako ne bote jedli mesa Sinu

človekovega, in pili njegove krvi, ne bote imeli življenja v sebi". (6, 54.) Kar je torej krst neverniku, to je sv. obhajilo kristjanu. Sv. krst življenje duše da, zakrament sv. R. Telesa jej ga ohranja. Sv. krst je potreben, da se zveličamo in otroci Božji postanemo, in sv. R. Telo je potrebno, da v Kristusu živimo, in v Kristusu ostanemo.

Ta nebeški kruh je toraj naj poglobitniši pripomoček, sveto in nedolžno živeti. Po tem takem, kako bi zamogel kdo trditi, da mu je skerb za dušo, če je tako poredkoma pri sv. obhajilu viditi, ker mu ni skerb za tisti pripomoček, ki ga najbolj greha varuje, v prijaznosti in milosti Božji ohrani ter mu moč in krepkost v dobrem daje? To je ravno tako malo mogoče, kakor je nemogoče, bolniku verjeti, da mu je skerb za zdravje, ako najtečnije zdravila zavrže in izlije, po katerih bi zamogel zdravje svojega telesa doseči. Zakaj gotova resnica je, ki ima povsod veljavo, da se mora vsak, kdor hoče kak namen doseči, tudi pripomočkov k tej dosegu poslužiti. Saj veste, kdor hoče jesti in piti, mora si s svojimi rokami obojega zaslužiti. Kdor hoče, da mu zemlja rodi, mora jo v potu svojega obraza obdelovati, orati in obsevat. Kdor pa hoče sveto živeti in zveličanje doseči, mora se na potu proti nebesom z jedjo močnih, kakor Elija v puščavi z angelovim kruhom na poti proti gori Gospodovi, krepčati.

Ravno to vemo iz cerkvene zgodovine. Če kdaj, bili so gotovo prvi apostoljski časi, ko so kristjani pred vsem drugim za svojo dušo in nebesa skrbeli. Kolikor kristjanov, skoraj ravno toliko se je tisti čas štel Svetnikov. In s čim so kazali svojo skrb za dušo, svoje želje po popolnosti, svoje hrepenenje po nebesih? Ali mar ne s tem, da so z nenasitljivo lakotjo in nevgaslljivo žejo dan na dan k temu nebeškemu obedu zahajali, nove moči in srčnosti v boju zoper greh in zoper telesne rabeljne? Kako beremo od njih v ap. djanju (2, 46): „Bili so tudi vsak dan stanovitno v enem duhu v tempelju, in so lomili po hišah kruh in so vživali jed z veseljem in priprostim srcem“. Ako že po teh besedah sodbo sklenemo, moramo reči, da je pogosto vživanje Kristusovega telesa in njegove krvi gotovo znamenje gorečih in za svojo dušo skerbnih kristjanov; nasproti pa je mlačnost in zanikrnost v prejemi te nebeške jedi gotovo znamenje, da takim kratkimalo ni skrb za zveličanje svoje duše.

S k l e p.

Po tem takem, kristjani, če hočemo sebe in svet prepričati, da nam je za Boga in zveličanje svoje duše v resnici mar, nikar naj se nam ta nebeški kruh ne studi, kakor nehvaležnim Izraelcem Božja mana v puščavi. Poslušajmo Zveličarjev glas, ki nas kliče: „Pridite k meni vsi, ki trpite in ste obteženi in jez vas bom poživil“. Gotovo ako bomo zdrave dni radi in pogostoma k njemu hodili, skazal nam bo še na zadnjo uro to milost, da nas bo bolne in s smertjo boreče še enkrat obiskal, in da bo ta njegova jed tako rekoč pečat, katerega bomo na pridobljene zaklade in dobre dela pritisnili, ta jed bo zadnja popotnica našega romanja, in zastava večnega življenja. Amen.

Pridiga za 3. pobinkoštno nedeljo.

(Grešnik! daj se najti! gov. K. K.)

„Sin je bil zgubljen in se je spet našel“. Luk. 15, 24.

V v o d.

Hinavski farizeji in pismarji so se nad ljubim Jezusom pohujševali, da se je z grešniki, posebno s krivičnimi colnarji v tovaršijo spuščal in z njimi pri eni mizi sedel in prijazno se menil. Seveda on nar Svetejši tega ni storil, kakor da bi bil njih napčenega ravnjanja se vdeležil, ampak da jih z lepimi nauki odverne od pogubljive široke ceste. Zato tudi farizejem in pismarjem dvojno priliko v poduk in posnemo razklada, prvo od zgubljene ovčice, drugo od

zgubljenega denarja, kakor ste ravno slišali. Ta zgubljena ovčica je duša grešnikova, za katero skerbni pastir, naš ljubi Jezus, tako dolgo hodi in jo nevtrudoma išče, dokler da jo najde in jo nazaj prinese v zveličanski hlev. Zgubljeni denar pa je gnada božja, ki jo grešna duša s smertnim grehom zgubi. Da je pa ženka hišo pometla in luč prižgala, kaže nam, kako mora grešnik svoj dušni stan preiskovati in luč pravega spoznanja prižgati, da gnado božjo, ta neprecenljivi denar nebeški, zopet najde. Pa še eno priliko nam Jezus nebeški učenik razklada, iz ktere naj bi se učili ravno tisto resnico, priliko od zgubljenega sina, katero, ko sliši, se človek mehkega serca solz vbraniti ne more. Letà prilika naj bo zapopadek moje današne pridige; le nauke poslušajte, Bog pa bo dal svoj sv. blagor.

R a z l a g a.

„Neki mož je imel dva sina“. Letà mož je Bog sam, sinovi smo mi, srečni otroci Očeta nebeškega, dokler v gnadi in ljubezni božji živimo. Le pri Bogu je dobro biti, v Njegovi očetovi hiši je pravo veselje, bogastvo in sreča doma. Žalibog! človek v svoji slepoti te sreče ne spozna, kakor evangelijska prilika pravi. Mlajši teh sinov je rekel svojemu Očetu: „Oče, daj mi moj del ali dedščino ktera mi gre, in oče jima je razdelil premoženje“. Mladost je norost. V mladosti se naj več grehov doprinaša, več kakor jih marskteri vse svoje žive dni in še celo večnost popraviti zamore. Fantu le nekoliko odraščnemu se ne ljubi več v očetovem strahu živeti, zatoorej sklene očetovo hišo zapustiti, da bi daleč proč brez vsega zadržka svoje norske želje spolnoval. Da bi pa tudi imel s čem svojim željam streči, tirja del ali erbsino od očeta. Spoznaj mladeneč! v teh besedah svojo podobo, ako se v svoji nespameti Bogu preljubeznjivemu Očetu odpoveš, in se na grešne pota podaš, kakor zgubljeni sin, od ktere ga sv. evangelje pravi: „Malo dni potem je mlajši sin vse svoje pobral in je šel v daljno deželo“. Podal se v daljno deželo, v deželo greha, v kraljestvo hudiča in Bog ve, ali ga bo kdaj nazaj. Zakaj, „od pota, po katerem mladeneč hodi, tudi star sivček odstopil ne bo“, pravi sv. Duh.

Kaj pa je zgubljeni sin delal v daljni deželi, v katero se je podal? „Zapravil je svoje premoženje z razujzdanim življenjem“. Zdaj ko je očetovemu strahu vtekel, in sam svoj

postal, začne zganjati in razsajati od sveta, do mraka in v pozno noč se razveseljuje, in gostuje, malopridni tovarši, nesramne, zanikrne ženske se mu pridružijo in mu pomagajo zapravljati očetovo erbsino. Povejte mi, ljubi moji! ali ni to živa podoba grešnikova? Tudi on ima lepo dedščino od Boga prejeto, dušne in telesne dari, natorne in čeznatorne dobrote, od Boga mu dodeljene, posebno gnado božjo, dar vseh darov in sv. nebesa mu obljubljene, ako se jih vreden stori. Kako pa grešnik s temi darovi ravna in počenja? Nevsmiljeno jih zapravlja, kakor zgubljeni sin.

Dušne in telesne moči obrača le k nasitovanju svojih pregrešnih želj in strast in tako se sam vgonobi, neprecenljivo gnado božjo zamenja za ognusno, vmazano veselje, prelepe večne nebesa za eno peščico malovrednega praha. Slep brez pomisleka na prihodnje, grešnik tje v en dan živi in ne porajta, kaka revščina in nesreča ga še čaka. Zakaj resnične so besede prerokove: „Vedi in skusi, kako britko ti bo, da si svojega Boga zapustil“. Kakor je zgubljeni sin proč od svojega ljubega očeta po ptuji deželi potoval, tako se tudi grešni posvetnež Boga in božjih reči vedno zогiblje, ker boji se, da ne bi ga spomin na Boga v grešnem veselji motil. Čeravno še v cerkev hodi, le na videz ali iz slabega namena; in če od Boga govori, brez spodobne časti in dolžne ljubezni, znabiti da le sv. božje ime onečasti in preklinja. Tako grešniku zmirom bolj misel na Boga zoprna prihaja in zginja, živi, kakor da bi ne bilo pravičnega Boga. In takih zgubljenih sinov in hčer, oj koliko jih je med nami, da Bog ve in se usmili! Pa tudi oni bodo prej ali šlej skušali nad sebo nesrečo zgubljenega sina, od kterega sv. evangelje pravi: „Ko je bil vse to svoje zapravljal, vstala je velika lakota v tisti deželi in on je začel pomanjkajne trpeti!“ Brez denarja alj druge pomoči hudo gladuje, dokler nihče za njega ne mara. Grešni tovarši, kterim je popred grlo izmival in kteri so ga v srečnem stanu do zvezd poviševali, zdaj mu le hrbet obračajo in ga ne poznajo več, kakor je že sploh navada po svetu. Ko je bil že vso svojo lepo obleko za potrebni živež poprodal in lakota vendar ne jenja, ne ostane mu zdaj nič družega, ko ponuditi se za kako delo in stopiti v službo. „Šel je k nekemu možu tiste dežele v službo“, toda natelet je na trdosrčnega, ki se ni zmenil na poprejšni bogati stan zgubljenega sina ampak „ga je na svojo pristavo poslal svinje past. Tukaj bi bil rad se z luščinami nasitoval, ktere so svinje jedle, pa mu jih nihče ni dal“.

Mislite si mladega človeka med svinjami sedeti, z vpadenim obličjem, gologlavega, na pol nagega v solnčni vročini, vsega izstradanega, od same revščine se jokajočega — in imate podobo

zgubljenega sina, pa tudi vsacega grešnika, naj si tudi v žido in žamet oblečen hodi in se kakor evangelijski bogatin masti. Zakaj naj se tudi v bogastvu ziblje in se na telesu prav zdravega in čvrstega čuti, njegova duša je žalostna pušča, to je svinska paša. Zgubljeni sin je po zapravljenem premoženju pri nekem trdem gospodu v službo stopil; tako tudi grešnik, naj se tudi po zunajnem za kaj imenitnega šteje, po svoji duši pa je suženj budičev, kteremu se je vsega prodal. Zgubljeni sin mora v tej sramotni službi svinje, naj grše živali, pasti; ravno takšen svinski pastir je grešnik, nesramne želje in dela, ki jih doprinaša, so tiste svinje, ki jih on pase in v svojem srcu redi. Zgubljeni sin si je željel svoj trebuh z luščinami napolniti, pa še tistih ni dobil; tako pa tudi grešnik ti hrepeniš po nespodobnem vživanju, ali kolikorkoli se tudi napenjaš po tistem in se pogreznesh v tisto, te vendar nasititi nikakor ne more, vedno bode še nekaka praznota v tvoji duši zaostala. Zgubljeni sin je bil le z cunjami pokrit, ves raztrgan, omilovanja vreden, pa še bolj si ti grešnik, kteri duhovsko predrago obleko gnade božje pogrešaš, ker si jo z grešnim življenjem ogrdil in zgubil, tudi tebi veljajo besede skrivnega razodenja. „Ti praviš: Bogat sem in ničesar ne potrebujem“ i. t. d.

Ali le prerado greh tudi na tem svetu človeka hudo tepe in preganja. Marsikteri je še pred nekaj leti za premoženega veljal, pijančevanje, zapravljanje ga je obožalo in zdaj hodi po beraški palici. Drugi je bil svoje dni prav trdnega zdravja ali nečistost ga je vsega zdelala in mu bolehanje nakopala, da je zdaj bolj mrliču podoben kot živemu. Lej ono nezakonsko mater, kako si je vso svojo srečo pokvarila, kako od zapeljivca zapuščeno joče in zdihuje po dne in po noči, od staršev zavržena, od vseh zaničevana, kakor zvenena rožica v blato pomandrana. In srečen še grešnik, ako se po hudih nasledkih greha zmodriti da, kakor zgubljeni sin!

Kedar je namreč na paši ves v britkost potopljen sedel in svoj nekdanji pa sedanji stan premišljeval in primerjal, tedaj je sam v sebe šel in rekel: „Koliko najemnikov v hiši mojega očeta — poginjam“. Prav živo mu zdaj ljubi oče v misel pride, spomin vseh dobrot ga obide, ki jih je pri svojem očetu vžival in drugi še uživljajo; nekako milo se mu stori okoli srca, otroška ljubezen se spet zbudi v njem in gorke solze mu očesa zalijejo; žal mu je, da je tako dobrega očeta zapustil in razžalil in sklene se spet vrniti k njemu: „Vzdignil se bom in pojdem k i. t. d.“ Oj srečen sin! tebi je v temoti jutranja zarja zasvitila, ktera ti pot kaže iz ptuje dežele na očetov dom! In se je vzdignil in prišel k svojemu očetu in mu rekel: „Oče!

grešil sem zoper nebesa in zoper tebe, nisem vreden tvoj sin imenovan biti“.

Grešnik, grešnica! brat, sestra zgubljenega sina, ki na robu večnega življenja visiš, uči se od njega, kako nazaj prideš k Očetu nebeškemu, ki si se mu z grešnim življenjem odpovedal; uči se od zgubljenega sina petere stopinje pokore, po katerih naj bodiš in boš našel zgubljeni nebeški dom. Kakor zgubljeni sin tudi ti svoj revni, grešni stan premišljuj in spoznaj, zakaj: „Spoznanje hudih del je začetek dobrih“, sv. Avgustin. Zgrevaj se pa tudi od srca storjenih grehov, kakor je zgubljeni sin žaloval in si britko k srcu gnal, da je očeta svojega zapustil in ga tako hudo ranil. In kakor zgubljeni sin ni le dobrih sklepov delal, nazaj iti k svojemu Očetu, ampak je ta svoj namen tudi pri priči izpeljal, tudi ti reči sam pri sebi: „Vstati hočem in pobegniti iz trde grešne sužnosti in se nazaj podati k prelubeznjivemu nebeškemu Očetu, kateri me že težko čaka. Nov človek hočem zanaprej biti, te ali une hude navade se znebiti, to ali uno pregrešno znanje raztrgati; teh in teh slabih priložnost se zогibati, in zanaprej sveto po potu božje postave hoditi. In kar si si pobožno in k tvojemu pridu namenil; tudi stori, tudi spolnuj in scer prej ko prej, brez nevarnega odlaganja, ktero toliko duš od zveličanske steze odvrača. — Obtoži se pa tudi, kakor zgubljeni sin, svojih zmot in pregreh: „Grešil sem zoper nebesa in zoper tebe“. Bodi pa še tudi voljen kakor zgubljeni sin, vsakoršno pokorjenje za svoje grehe prevzeti; rekel je namreč k svojemu očetu: „Oče nisem vreden tvoj sin i. t. d. Srečen, trikrat srečen, če to storiš, če te petere spokorne stopinje prehodiš — tebi bo odpuščeno! godilo se ti bo kakor zgubljenemu sinu: „Ko je bil namreč še od daleč, zagledal ga je oče in se mu je smilil, in je pritekel, se ga oklenil okrog vrata in ga poljubil“. Kakor je iz teh evangelijskih besed soditi, tožilo se je očetu še po spridenem sinu in je od dne do dne hodil gledat, ako bi videl sina priti; in kedar ga zagleda, ne krega se nad njim, ampak kakor naj ljubšega sina, že davno pogrešanega, sprejme; namesto da mu duri zapre, hiti mu še veselo naproti; namesto da ga odpodi, poljubi ga. — Poglej grešnik v tem ljubeznjivem ravnanji prečudno ljubezen božjo, s katero te usmiljeni Bog išče in ti odpušcanje ponuja. Stori le eno stopinjo proti Bogu, in Bog ti na 10 stopinj naproti pride. Nikar se ne vstraši, nikar se ne boj dela spreobrnjenja, zakaj Bog ti ga bo polajšal, te prijazno sprejel in te očetovsko ljubeznivo poljubil. Saj smo ravno v današnjem nedeljskem evangeliu čnli, kako da je v nebesih več veselja nad enim spreobrnjenim grešnikom kakor i. t. d.

To nas tudi prilika od zgubljenega sina uči. Vesel, da je malopridnega, pa zdaj se zgrevano vernivšega sina zopet našel, zaukaže oče svojim hlapcem: „Hitro prinesite naj lepšo obleko — — — jesti in se gostiti“.

Kedarkoli berem te besede, ne morem se dosti načuditi nezapopadljivi ljubezni božji do grešnika. Kedar hudodelec deželjski pravici v roke pade, primejo ga beriči, veržejo ga; in kedar se mu je storjena hudobija dokazala, preoblečejo ga v jetniško obleko in obsojenca v temno ječo vržejo ali pa clo k vislicam naprej tirjajo, kjer mora strašno in sramotno vmreti. Ravno narobe pa, ako grešnik spreobrnjen k Bogu pride. Božja pravičnost odstopi in vsmiljenje božje se grešnika polasti! Nova, lepa obleka, s katero bo grešnik oblečen, je gnada božja, ktera se mu znovič podeli, kakor ženitovanjsko oblačilo, izprano v krvi nebeškega jagnjeta Jezusa. Prstan pomenja pa tisto zvezo ljubezni in prijaznosti, to je dušno poroko, ki jo usmiljeni Bog z grešnikom obhaja, ga zopet postavi za svojega otroka in dediča nebeških pravic, grešnikovo dušo za svojo nevesto. Čevlji na nogah pomenjajo božjo pripomoč, novo spreobrnjenca toliko potrebno, da zamore v gnadi božji stanovitno biti in po težavni stezi keršanskega življenja krepko hoditi.

Cela lepa naprava zgubljenega sina nam kaže čudno spreminitev grešnikovo, po kateri se mu nova čast podeli in nova lepota; gostija pa, ki jo je oče zgubljenemu sinu napravil, je presv. R. Telo, h kateremu je grešnik brž po vredno opravljeni spovedi povabljen, posebno pa nebeška gostija, ktera je grešniku pripravljena, ako v pokori zvest ostane noter do smrti.

Hlapci pa, kateri so imeli opraviti z zgubljenim sinom, so angeli božji, kateri pokorni božjemu povelju z veseljem prihitijo in spreobrnjenca strežejo.

S k l e p.

Kje je srce toliko otrpnelo v grehu, da bi ga tako obilna ljubezen božja ne ganila in k pokori ne nagnila? Vse je pripravljeno, vse v nebesih in na zemlji le tvojega spreobrnjenja čaka, o grešnik; v nebesih sam vsmiljeni Bog in Njegov večni Sin, Jezus Kristus, tvoj Odrešenik in Zveličar, Devica Marija, njegova preblazena mati, angeli božji in vsi svetniki in izvoljeni božji; na zemlji

mašniki, blapei Gospodovi in vsi pošteni, pravični ljudje, katerim tvoje grešno življenje naj bujšo britkost nareja, tvoje poboljšanje pa bi jih razveselilo in z naj lepšo tolažbo prevzelo. Zatorej ne mudi se več, ne vstavlja se, ne pomišlaj, kaj bi začel. „Danes, ako slišiš Gospodov glas, ne otrpni svojega srca“. Pridi nazaj, zgubljeni sin, zapeljana hči nebeškega Očeta, kateri ti svoje naročje odprto drži in z milim glasom te kliče. Že se angeli božji tvoje povrnitve nadjajo in veselijo. „Aleluja“ bojo zapeli, da se bo po vseh nebesih razlegalo, „ta sin je bil mrtev in je oživel; zgubljen in se je našel“. Bogu, Očetu vsega vsmiljenja, bodi čast in hvala na vse veke. Amen.

Pridiga v god velikih apostelnov sv. Petra in Pavla.

(Peter in Pavl — prava spokornika; gov. J. R.)

„In Jezus mu je djal: In jes ti povem, da ti si Peter, skala, in na to skalo bom sozidal svojo cerkev in peklenske vrata je ne bodo zmagale. Mat. 16, 18.

V v o d.

Kako nezapopadljive so božje sodbe in neizvedljive njegove pota! Kolikrat Bog po majhnih in na videz naničljivih rečeh svoje premudre in visoke namene doseže! Tako je storil Simona, Jonovega sina, v Petra, skalo, — v dno in steber katoliške cerkve, in peklenske vrata je ne bojo zmagati mogle, dasiravno je malo poprej Sina živega Boga, Jezusa Kristusa, trikrat zatajil. Tako je odbral Savla, potlej Pavla imenovanega, v izvoljeno posodo, da ponese Jezusovo Ime kraljem in narodom, judom in ajdom, dasilih je poprej Jezusovo Ime z ognjem in mečem preganjal. Ali ni Bog

tudi pri tej izvolitvi svojih posebnih namenov imel? Hotel nam je ta dva aposteljna, katerih god dans obhajamo, ne samo za učenika, temoč tudi v izgled resnične pokore postaviti; v izgled, kateri nam vse zgovore, kakor da bi nam ne bilo mogoče, v nebesa priti, podere; zakaj ker sta tudi ona, kakor smo mi, bila slaba in grešna človeka, zamoremo se tudi mi spreobrniti, kakor sta se ona spreobrnila. Ako bi bili med številom izvoljenih v nebesih zgol nedolžni, kateri bi vse svoje žive dni nikoli zašli in padli ne bili, bi mi, ki smo že mnogoterokrat padli in krstno nedolžnost zapravili, malo upanja imeli, priti v njih presrečno družbo. Ker pa med svetniki v nebesih in še na prvih sedežih tudi take vgleđamo, kateri so v življenji tudi kdaj in hudo grešili: vtrene se vesela misel v naših persih, da, ker so sv. Peter, Pavel, Magdalena, David in drugi grešniki odpuščanje grehov zadobili, zamoremo ga zadobiti tudi mi po božjem neskončnem usmiljenji; ker je bilo unim, je tudi nam grešnikom v nebesa priti mogoče. Če tako mislimo, prav in po veri mislimo; motili bi se pa, ko bi mislili, nekteri zdajnih svetnikov so nekđaj grešili, tedaj smem tudi jes grešiti, ker oni se niso z grehi, temoč z resnično pokoro zveličali. Ko bi Peter svojega padca ne bil milo objokoval, in tistega Jezusa, kterega je poprej zatajil, potlej pred vsem svetom spoznal, pogubil bi se bil, kakor Judež. In ko bi Pavl ne bil nehal kristjanov preganjati, in ne bil sam kristjan postal, govorilo bi se ravno tako zasramljivo od njega kakor od Anata, Kajfata in druge farizejske druhali. Spomin zmot in grehov, ki so jih nekteri zdajnih svetnikov nad sebo imeli, oživlja upanje naše; uterjeno pa bo to upanje le s tem, če zavoljo svojih grehov resnično in stanovitno pokoro delamo, kakor so jo oni delali.

Premislimo tedaj dans padec aposteljnov Petra in Pavla, in učimo se od sv. Petra, kako se moramo od greha k Bogu obrniti, in od sv. Pavla, kakšno mora naše spreobrnjenje biti, da nam bo odpuščenje grehov in večno zveličanje prineslo. Zvesto poslušajte!

I. del.

Ko je Peter na dvorišču velikega duhovna Jezusa, svojega božjega mojstra, trikrat zatajil in tretjič celo prisegel, da ga ne pozna, zapel je petelin drugič, in Jezus, kterega ravno takrat iz sodnje hiše na dvorišče pripeljejo, z milim očesom Petra pogleda. Zdaj se spomni Peter Jezusovih besed, ki mu jih je tisti večer

govoril: „Preden bo petelin dvakrat zapel, boš ti mene trikrat zatajil“, gre iz dvorišča in britko joka.

a) Peter se je spomnil Jezusovih besed in po njih k spoznanju prišel, kako hudo se je zoper njega pregrešil. Perva stopinja k spreobrnjenji in pokori je spoznanje greha; zakaj dokler kdo greha ne spozna, ne poboljša se, še manj pa pokoro dela. Ako tedaj Petra v pokori posnemati želiš, moraš tudi svoje grehe spoznati želeti. Da boš pa greh prav spoznal, moraš se spomniti Jezusovih besed, to je soditi se moraš po evangelju Jezusovem, ne pa svojem goljufivem nagnjenji, ne po šegah in zgledih drugih ljudi; zakaj kar je greh, je in ostane greh, dasilih bi ga ves svet delal; tedaj zamoreš le iz sv. evangelja spoznati, kdaj, kje in kako si grešil.

b) Peter se ni spomnil Jezusovih besed, dokler ga Jezus ni pogledal. Naš um je po poerbanem grehu otamnjen in naša volja popačena, torej ostanemo nevedni in hudobni dokler nas Bog ne razsvetli in ne omeči. Da boš sebe in svoje grehe prav spoznal, prosi Boga potrebne luči. Kliči večrat, kakor David: „Razsvetli moje duše oči, da v smerti ne zaspim“; ali kakor slepi per Jerihanskem mestu: „Gospod! stori, da vidim“.

Ko Jezus Petra pogleda in vest v njem zbudi, gre Peter urno iz dvorišča in hiti k pokori. Tudi tebe, grešnik, je Bog že dostikrat k pokori klical, ti je poslal bolezen, nesrečo na polju ali v hlevu, vzel otroka, prijatla, dobrotnika, da bi spoznal praznoto in nečimurnost posvetnega in stavil svoje zaupanje v vsegamogočnega Boga. — Bog te kliče k sebi po glasu tvoje lastne vesti, ktera ti pravi, da si zavoljo svojih grehov gnjusoba v božjih očeh, in ako se ne spreoberneš, je za tvoje zveličanje djano, — tvoj delež bo v peklenskem breznu. Bog te kliče k pokori po pridgarjih in spovednikih, kateri ti v njegovem imenu pravijo: vstavi se hudemu nagnjenji. Kolikor več mu privoljuješ, toliko več moči mu podeliš in toliko težej ga boš strahoval; kolikor globokeji se huda navada: kleti, zmerjati, pijančevati in prešestevati, v tvojem srcu vkorenini, toliko težej jo boš izruval: „Navada železna srajca“. Kolikrat ti povedo, da so ure tvojega življenja soštete, in da je morda tvoja zadnja ura bližej, kakor misliš; da, kakor te smert najde dobrega ali hudega, tako boš celo dolgo večnost ostal, srečen ali nesrečen. — Ali pa poslušaj ta božji glas in ali hitiš k pokori po zgledu sv. Petra? Ali ne praviš, kar je vsem tožljivim in lenim navada reči: „Še zdaj bom storil to, potlej nikoli več; še nocej pojdem kje, potlej nikdar več; še dans —, jutri se hočem

spreobniti, — med tem tekó dnevi, mesci in leta, — in zatega jutra tvojega spreobnjenja blezo nikoli ne bo^a. „Bom že, bom že“ so rekali vsi, kar jih zdaj v peklu gori; vsi so mislili pokoro storiti, pa ker so jo od dne do dne odlašali, jih je smert, preden so jo storili, prehitela, in večno pogubila.

c) Peter je bežal iz dvorišča, v katerem je greh storil. Kdor se hoče spreobniti, mora se tudi od nevarnosti in priložnosti v greh, od vsega odtergati in ločiti, kar ga je doslej v greh napeljevalo. Ko bi se bil Peter še dalej na dvorišču pomudil, Bog vé, v kakšine grehe bi bil še zabredel, Bog vé, kolikrat še svojega mojstra zatajil. Kdor hoče greh zapustiti, pa ne zapusti bližnje priložnosti v greh, tiste osebe, tiste tovaršije, ki ga v greh zapeljuje, stoji še zmiraj na dvorišču, in dokler ž njega ne pobegne, ponavljal bo navadne grehe in Jezusa svojega mojstra ž njimi tajil.

d) Ko je Peter velikost svojega greha spoznal, je britko jokal. Živo spoznanje greha je veliko žalost, srčno grevengo v njem obudilo. „O jes nesrečen! je blizo sam pri sebi govoril, — pravičnega, nedolžnega, svetega moža, svojega nar boljšega prijatla, svojega Gospoda in Mojstra sem nehvaležno zatajil! O kako mi je bilo mogoče, tako gerdo legati in tako nesramno prisegati, da tistega ne poznam, s katerim sem tri polne leta živel, kateri me je zmed družih nar bolj ljubil, mi na gori Tabor svoje veličastvo razodel, kterega sem ravnokar za Kristusa, Sina živega Boga, spoznal, kteremu sem snoči trdil, „da, česilih se vsi nad njim pohujšajo, se jes nikdar ne bom, da grem ž njim v ječo in smert“. Žalost in grevenga zavolj storjenega greha je Petru tolikanj srce prebadala, da je milo jokal — jokal vse dni svojega življenja.

Grešnik! ali objokuješ tudi ti svoje grehe tako britko, kakor je Peter svojega objokoval? Vem sicer, da solze niso vselej v človekovi oblasti, vem tudi, da solze niso edino znamenje serčne grevenge. Ravno tako pa vem, ako bi svoje grehe po njih velikosti in ostudnosti prevdaril, in živo premislil, da si ž njimi svojega Boga, njega neskončno lepoto in dobroto, kterega bi memo vsega nar bolj ljubiti imel, razžalil, da si ž njimi božjega Sina Jezusa Kristusa vnovič križal, nebesa zadjal in večno terpljenje v peklu zaslužil — bi, morebiti ne tvoje oko — ampak tvoje serce bi jokalo, — padel bi na svoje kolena in poln žalosti in ves potert zdihoval: „Oče! grešil, hudo sem grešil, nič več nisem vreden imenovan biti tvoj otrok in Jezusov učenec. Tebe, svojega stvarnika, odrešenika in posvečevavca sem razžalil, — tebe usmiljenega in neskončnega Boga, pred kterim nebeške moči trepetajo in kterega

angeli z zakritim obrazom molijo. Tebē sem razžalil svojega nar boljega prijatla, svojega nar ljubeznjivšega Očeta, — razžalil zavoljo praznega ničesa, kratkega veselja, majhnega dobička. Pravico do nebes sem prodal za skledo leče, za mervo prepovedanega vžitka in kupil pekel z vsemi njegovimi mukami iz norčije in šale. O kako močno se zdaj svojih grehov kesam, kako serčno želim, da bi nikdar nobenega storil ne bil. Toda milostljiv si, o Jezus! in neskončno usmiljen, ozri se tudi na mene s tistim milim očesom, s katerim si Petra po njegovem padcu pogledal, da tudi jes svoje grehe in prestopne tvojih zapoved vse svoje žive dni britko objokujem“.

Peter ni le svoje nezvestobe milo objokoval, temoč je tudi vse storil, da jo poravna in spokori se. Pred vsem svetom, kedar je sv. evangelje oznanoval, pričal je, da je Jezus Božji Sin in da ni v nobenega drugega imenu zveličanja, kakor v Imenu Jezusovem, in za to svojo vero in iz ljubezni do Jezusa je prebil lakoto in žejo, zaničevanje in preganjanje, železje in tamne ječe in bil je današnji dan v Rimu križan.

Učimo se od sv. Petra, od greha proč in k Bogu se obrniti, greh serčno obžalovati in resnično pokoriti — za-nj zadostovati.

II. del.

Sv. Pavl v Mojzesovi postavi dobro poduččen, je ves gorel za Judovsko vero, in zavolj tega preganjal Jezusovo Ime in Jezusove učence. Ko so sv. Štefana kamnjali, bil je tudi Pavl pri njih, varoval je njih obleko in s tem v njegovo smert privolil. — Celo oblast si je od višega duhovna poiskal, da sme preganjati Jezusovo cerkev, ves divji je derl po bišah, in žene in može v ječo in v smert vlačil. Ko je po ravno tem poslu šel z drugimi možmi v mesto Damask, obsveti ga med potjo naglo luč iz neba. Obleščen od nebeške svitlobe in kakor od strele zadet se na tla zverne, in glas pride z nebes rekoč: „Savl, Savl, kaj me preganjaš?“ Vpraša: „Gospod! kdo si?“ — Gospod mu reče: „Jezus sem jes, ki me preganjaš“. Trepeč in okamnjen je rekel: „Gospod kaj naj storim?“ — Gospod mu reče: „Vstani in v mesto idi, tam se ti bo povedalo, kaj naj storiš“. — Pavl se počasu na noge spravi, pa kedar oči odpre, kar nič ne vidi; torej ga možje pri roci v Damask peljejo. Tri dni je bil ondi in ni videl pa tudi ne jedel, ne pil, — ves čas je molil. Živel je tisti čas v Damaski Jezusov učenec

Ananija po imenu, bogaboječ in svet mož. Njega pošlje Bog čez tri dni k Pavlu. Ananija položi roko na-nj in mu reče: „Savl, ljubi brat, v me poglej; Gospod me pošlje do tebe, da boš spet vidil, in s svetim Duhom napolnjen“. Pri ti priči se mu je kakor mrena od oči odlupila in je pogledal. Pavl se da krstiti in je vsak dan pri učencih v Damasku. Kmalo tisto saboto je šel v shodnico in je oznanoval, da je križani Jezus res Kristus Sin božji. Vsi, kar jih to sliši, se čudijo in ostermé. Djali so med seboj: „Ali ni ta tisti, ki je hotel vse po Jeruzalemu, kar jih to Ime časti, pokončati, in potem je semkej prišel, da bi jih zvezal in duhovnom gnal“?

Kdo bi bil poprej verjeti mogel, da bo Savl, ta divji volk, ki je Jezusovo čedo neusmiljeno klal in davil, kdej njen ljubeznjiv pastir? da bo on, ki je kristjane strupeno čertil in preganjal, kdaj njih varh in učenik? Toda gnada Jezusa Kristusa ga je naglo spreobrnila in lep sad resnične pokore v njem obrodila. Iz divjašnega Juda postane Pavl na enkrat goreč kristjan in celo apostel; po vsem svetu oznanuje križanega Jezusa, katerega je poprej preganjal, — ga oznanuje med Judi in Ajdi, — ga oznanuje v sredi nar hujega terpljenja, — ga oznanuje še pri svoji smerti, katero je zavoljo Jezusa prestal. Glava, ki so mu jo današnji dan odsekali, je trikrat od tal poškočila in vsakič „Jezus“ zavpila.

a) Kakor sv. Pavl, mora tudi vsak spokornik svoje spreobrnjenje v djANJI pokazati in svojim prejšnim grehom nasprotno čednosti obroditi in dobre dela opravljati. — Pa tukej, grešnik! iščeš mnogih izgovorov in praviš: Kaj bojo ljudje od mene govorili, — kako me zasmehovali, če se tej hiši, tej družbi, tej osebi odpovem; če začnem pred jedjo in po jedi, zvečer in zjutraj moliti, k službi božji in k spovedi hoditi? In že naprej se bojiš težav, ktere so po tvoji misli s zares kerščanskim življenjem sklenjene. — Sv. Pavl je bil vseh drugačnih misel. Pri svojem spreobrnjenji ni rekel: Kaj bojo ljudje od mene mislili in govorili: Dans jud, jutri kristjan; dans preganjavec, jutri oznanovavec sv. evangelja, dan sovražnik Jezusov, jutri njegov apostelj? Ni rekel: Koliko hudega mi bo spreobrnjenje navleklo? Koliko zaničevanja in preganjanja bom moral posihmal prebiti? Vsega daslih grozovitega terpljenja, ki ga je v duhu previdil, se sv. Pavl ni vstrašil; — še veselil se je, da ima priložnost, za Jezusovo čast terpeti in za svoje grehe zadostiti. O ko bi si pač zgled sv. Pavla k sercu vzel, ti, ki ti si domišljuješ, da si že dosti pokore storil, če po kaki poveršni spovedi ene očenaše zmoliš, ki se pa nad Bogom huduješ, kader te s kakim terpljenjem obišče, — in se učil, koliko ti še manjka k resnični pokori.

b) Kdor je grešil, mora se tudi pokoriti in za svoje grehe božji pravici zadostovati; mora križe in nadloge, bolezen in vbožstvo, zaničevanje in zasramovanje, ki si ga je s svojimi grehi navlekel, v duhu pokore, ponižno in poterpežljivo nositi.

Kdor je grešil, mora se tudi pokoriti; mora vtegniti, kar je zamudil, in poravnati, kar je krivega storil. — Sv. Pavl s tem še ni bil zadovoljen, da je vse terpljenje voljno prenašal, temoč je tudi dane slabe zglede, in nasledke svojih grehov po svoji moči popravljal. S preganjanjem kristjanov je poprej veliko ljudi od Jezusove vere odvernili in oplašil, torej je zdaj nevtrudeno Jezusovo vero po vsem svetu razširjal in za spreobrnjenje judov in ajdov skrbel. — Kdor je tedaj koga pohujšal ali zapeljal, mora ga z lepimi zgledi in z molitvijo na pot pokore spravljati. Kdor je vpričo drugih vmazane besede govoril ali nespodobno se vedel, mora posihmal le to govoriti in delati, kar je Bogu v čast in bližnjemu v poboljšanje. Če je komu škodo storil na blagu s tatvino ali goljufijo, ali na dobrem imenu z opravljanjem ali obrekovanjem, mora vso tako škodo skerbno poverniti. Brez tacega povračila za-nj ni odpuščanja, ne zveličanja. „Greh ni odpuščen, govori sv. Avguštín, dokler škoda, ki je iz njega prišla, popravljená ni“.

Kdor se ne spokori v življenji, in dolga, ki ga je s svojimi grehi pri Bogu in ljudeh storil, tukaj do zadnega vinarja ne plača; plačeval ga bo po smerti celo dolgo večno in nikdar izplačal.

S k l e p.

Dva velika aposteljna, sv. Petra in Pavla, sem vam dans kakor posnemanja vredna zgleda resničnega spreobrnjenja in prave pokore pred oči postavil. Kdor ju je posnema! v grehu, naj ju tudi v pokori posnema. Naj zapusti, kakor sv. Peter dvorišče, priložnost in nevarnost greha; naj kakor on storjene grehe z britkimi solzami objokuje. Naj pa tudi ves drugačen človek postane, po zgledu sv. Pavla; naj zvesto dopolnjuje, kar mu je bilo pri spovedi k stanovitnemu spreobrnjenju svetovano, in naj vse težave in nadloge, ki mu jih Bog na tem svetu pošilja, v zadostilo svojih grehov poterpežljivo prenaša; popravlja škodo, ki jo je bližnjemu na duši, telesu ali blagu storil. Potlej sme upati, da, ker je ta dva sveta aposteljna v pokori posnema!, jima bo tudi po svoji smerti pridružen v večnem veselji in zveličanji. Amen.

Pridiga na praznik sv. Alojzija.

(Življenje sv. Alojzija; gov. K. K.)

„Zveličani, kateri so čistega srca i. t. d.

V v o d.

Zares revno je naše življenje, da Bogu se vsmili! Jes ne govorim od telesnih revščin, katere nas okoli in okoli obdajajo, tudi ne od časnega pomanjkanja, katero nas tare, da britko zdihujemo pod težkim jarmom in že ne vemo, kaj bi si počeli, da bi si nekoliko polajšali. Še hujši od vsega tega so dušne nadloge, dušno siromaštvo, dušno bolenje, katero nas ima, da smo tako prazni vsega dobrega, da naj potrebnjših reči stradujemo in se nam je bati, da bi kje svojega nebeškega cilja in konca ne zgrešili. V tej sili, v tej prežalostni stiski — kam se naj zatekamo? Kam pribežimo, da se pogube obvarujemo? Srce Jezusovo, čegar častiti spomin danes obhajamo, nam vse dobrote nebeške obilno ponuja in nas hoče obogatiti, nam oslajšati vse grenkosti sedajnega časa, v večnosti pa napajati nas s potokom neizrekljivega veselja. Le eno nam je k temu potrebno. . . Zveličani, kateri so čistega srca. . . . Kakor sv. Alojzi ki se danes njegov god v tej posvečeni božji hiši pa tudi v celi kat. cerkvi obhaja.

Naj vam s kratkimi črticami popišem njegovo bogoljubno, angeljsko življenje, da nam služi v izgled posnemanja in v pomoč zveličanja. Sv. Alojzi! prosi za nas pri ljubem Jezusu, vi pa poslušajte!

R a z l a g a.

Ravno pred dvema letoma je bilo 300 let, kar se sv. Alojzi na Laškem rodil. Bil je še v maternem telesu krsčen in tako

poprej za nebesa, kakor pa za to solzno dolino rojen, pa je tudi krstno gnado ali nedolžnost noter do smerti zvesto ohranil. Od prve ure, ko je k pameti prišel, se je vsega Bogu daroval, od dne do dne sveteje je živel. V svojem 8. letu pride s svojim bratom v neko mesto v šolo, kjer se je med vsemi součenci posebno hvalil zavoljo nevtrudene marljivosti pri učenju, pa še bolj zavoljo pobožnosti; zmirom gorečnejši je prihajal v ljubezni do Jezusa in do preblazene device Marije, katero je kot svojo drugo in pravo mater častil. Tukaj je tudi pred Marijnim altarjem večno devištvo obljubil in Bog ga je toliko v tej čednosti potrdil, da še skušnjave ni nobene občutil zoper sv. čistost. Je pa tudi vse pripomočke k temu naj bolj zvesto rabil, posebno svoje oči krotil in še druge ojstrosti nad svojim truplom doprinal. Veči del noči je premolil in premišljeval in da bi se popolnoma z Bogom zedinil, se je, 18 let star, v samostan Jezuitskega reda podal, kjer se je za presrečnega štel, da mu je bilo pripuščeno, brez zadržka Bogu služiti. Poln nebeške radosti je izkliknil: „Tukaj je kraj mojega počivanja, tukaj hočem prebivati“. Od te dobe si je prizadeval, ne le svojih redovniških ali samostanskih postav natanko spolnovati, ampak je tudi v ponižnosti in pokorščini vse svoje sobrate presegal. Vsakega je spoštoval in ker se je za naj manjšega med vsemi imel, bilo mu je lahko, da, še celo veselje, naj bornejše dela opravljati in vsem drugim streči. Naj britkeje mu je bilo, če ga je kdo hvalil ali zavoljo visokega rodu mu čast skazoval in rudečica ga je obletela, če so ga zavoljo zastopnosti in umnosti poviševali. Po izgledu Jezusovcem je ljubil kerščansko vboštvo, ako ravno bogatega stanu, in nikdar kaj novega za svojo rabo imeti ni hotel. Njegova duša je bila vedno pri Bogu, tudi pri vsakdajnem delu, in goste solze nebeškega zamaknjenja so ga oblivale, kedar je pri sv. maši bil ali sv. obhajilo prejel.

Tak je bil tedaj sv. Alojzi luč v poveljevanje božje in razsvetljevanje ljudi, kateri so njegove dobre dela vidili. Nebeški ogenj, katerega je gorel, ga je pa tudi na zadnje poživel; zakaj v Milanu, kamur je bil od svojih viših poslan, da bi tamkej šolo dovršil, mu je bilo od Boga v molitvi rozodeto, da bode v kratkem umerl in od tega časa se je kar naj skerbniši na smrt pripravljal in k temu namenu od vsega posvetnega se ločil. Rad je od velike sreče zgodnje smerti govoril, ker ta ga poprej z Bogom sklene, neizmerno dobroto. Nastala je v Rimskem mestu strašna kuga, ktera jih je veliko pokosila, med njimi tudi sv. Alojzija. Še je, pred ko je zbolel, kužnim bolnikom z nepopisljivo ljubeznijo stregel, pa na zadnje se tudi smertne sape nalezal in ni več ozdravel.

Še tisti dan pred smertjo je bil zadnjokrat obhajan in v sv. olje podjan. Ker se pa proti večerji še ni nobena smrtna nevarnost

prikazala, so vsi minihi, razum dveh, bolnišnico zapustili. Proti polnoči ga čujeta moliti: „Gospod v tvoje roke izročim i. t. d. Priskočita in vidita sv. mladenča bledega in s putom oblitega s smertjo se vojskovati. Nebeška pobožnost je po vmirajočem licu razlita; oči ima na britko martro obrnjene, katero v rokah drži. Kedar mašnik začnejo molitve pri smrtni postelji opravljati, jih še ves pazljiv in zbranega duha posluša, potem pa zazdihne „Jezus“, in bilo je po njem; njegova duša, prečista nevesta Jezusova je bila pri svojem ženinu. Tako je živel, tako je umrl Alojzij in dajo se na njegovo 23 letno potovanje na zemlji besede sv. pisma obrniti (Sap. 4. 7. sqq.): „Pravičen, naj ravno prezgodej umerje, vendar je v obhajenji. Zakaj starost ne dela častitljivo ne dolgo življenje, ne veliko število let, ampak umnost človekova za sive lase velja in življenje brez madeža je visoka starost. Ker je Bogu dopadel, postal je njegov ljubček in ker je njegova duša Bogu dopadla, hitel ga je vzeti iz med hudobij; zgodaj je končal, pa veliko let spolnil“. O da bi bila tudi naša smrt taka, polna nebeške tolažbe in sv. veselja! Taka pa bo naša smrt, ako bo življenje naše Alojzijevega podobno. V njegovi nebeški kroni posebno en biser prelepo blišči in v vencu, ki ga zdaj nosi, ena rožica pred drugimi naš začuden pogled na se poteguje, in ta je sv. nedolžnost, zavoljo katere se je že nekdaj in še danes imenuje angeljski mladenec.

2. Pa tudi čujte, kako je sv. Alojzi toto prežlahtno nebeško cvetljico tako nespokvarjeno ohranil. Molil je rad, pa pokoren je bil od svojih mladih nog staršem in učenikom in s pomočjo teh dveh nebeških perut se je zmirom višo in višo stopinjo svetosti vzdigoval. In ako ti želiš, kerščanski mladenč! kerščanska devica! kerstno nedolžno obleko neoskrunjeno nositi do zadnjega zdihljeja, zgodaj začni Boga se bati z otroškim strahom in Mu služiti s sv. veseljem. Vse misli in želje tvojega mladega srca naj na Boga merijo, vse tvoje stopinje naj bodo Bogu posvečene, vse djanje in nehanje tvoje Bogu darovano. O kako to angelce božje v nebesih veseli, ko vidijo mlade dušice doma v tihi samoti ali pa v cerkvi pred božjim altarjem klečé moliti, oči in roke proti Bogu obrnjene, srce vse vneto sv. ljubezni! Kakor pridne ovčice zbrane okoli svojega pastirja! „Kako ljube so tvoje prebivališča, o Gospod vojskinih trum —! Moja duša hrepeni in koprni po logih Gospodovih. Moje srce in moje meso se veseli v živem Bogu. Vrabec si najde svojo hišo in grlica gujzdo svoje; jez pa (ne najdem drugega, kot) tvoje altarje, moj kralj in Bog! Blagor jim, kateri prebivajo v tvoji hiši! Vekomej te bodo hvalili!“ (Ps. 83, 2—5.)

K pobožni molitvi mora pa tudi pokorščina stopiti, kakor nas sv. Alojzi uči. Zakaj brez pokorščine ni ne gnade ne blagoslova božjega. Hočete tedaj svoje mlade leta Bogu darovati, bodite radi in od srea pokorni, pokorni v vsem, kar vam sv. erkev veljeva, pa tudi svojim staršem in predpostavljenim na vsako njih besedo, da, še na vsak migljej očes. Pokorščina je varhinja in tovaršica lepe nedolžnosti in le dokler ste pokornega duha in se svoji lastni spačeni volji odpoveste, vas bo nebeški pastir vodil po nevarni stezi nedolžnega življenja in vas varoval grešnega padca in pogube. Brž pa, ko bi začeli vkljubovati, nasprotovati, in se svoje terme držati, po svojih potih hoditi, djana bo za vašo čistost, nedolžni angel vas bo zapustil.

Ste pa tudi slišali, kako je sv. Alojzi, čeravno od svoje mladosti že izgled naj lepšega obnašanja, se skerbno zogibal vseh nevarnost, vseh priložnost, dobro vedoč, kako da mi naj dražji zaklad v rahlih posodah nosimo. Tako tudi ti zastonj se zanašajš ohraniti svoj deviški stan, ako ne bežiš pred pogubljivo, peklensko kačo, ktera okoli tebe lazi in te v greh zaplesti skuša. „Žena, ktero si mi dal, mi je dala jesti“. — „Kača me je zapeljala“ tako so se prvi naši starši po storjenem grehu pred Bogom izgovarjali, toda nič jim ni hasnilo, pahnjeni so bili iz prelepega raja, in jih ni bilo več nazaj. Tako bi tudi ti zastonj zdihoval, zastonj se izgovarjal zastonj krvave solze točil, nedolžnosti enkrat zgubljene na vse večne čase nazaj ne dobiš. „Kdor nevarnost ljubi, vzel bo v nevarščini konec“. Ne kdor se v nevarnosti znajde, bo že konec vzel, ker to se zna vsakemu primeriti, ampak kdor se prostovoljno v nevarščino, v grešne priložnosti podaja in se v njih mudi, jih ljubi, ta bo žalostno končal v večni pogubi,

Še nekaj ti sv. Alojzi pridiguje, ako se želiš brez kvara nedolžnosti obdržati, brzdanje poželjivega mesa: „Zakaj v deželi tistih, kateri mehkužno živijo, se čednost ne najde“. Nezmernost v jedi in pijači je nesramnosti prva služabnica; zatoraj nas opominja sv. Pavl: „Verzimo tedaj od sebe dela teme“. Rim. 13, 11. 199. Nekega dne pošlje oče po svojega sina Alojzija. In veste, kako ga strežaj najde, kateri ga išče? Skoz špranje vidi sv. mladenca pred britko martro do krvavega se raztepati. O ko bi skoz marsikteri duri pogledati zamogel, kaj bi bilo viditi? Toda zaprimo in obernimo se proč od greha, ki se med kristjani še imenovati ne sme, ki ga naj večja tamota pokriva. Ti pa kerščanska mlada duša! ako te skušnjava zalezuje in te na skriynem mika v pregreho, naj stopi ti podoba sv. Alojzija pred oči, naj ti kaže nespodobnost tega, kar grešno meso poželuje, naj ti kot angeljvarh na strani stoji, naj te svari, opominja in vedno odvrtačuje od greha, kateri je naj gnusnejši med vsemi: „Njč nečistega i. t. d.“

S k l e p.

Tako naj nam ta preljubeznjivi svetnik vedno pred očmi stoji in ki ga v nedolžnosti posnemali nismo, nasledujmo ga vsaj v pokori, da, če nam obljuba Jezusova: „Zveličani, kateri so čistega srca i. t. d. zavoljo toliko dušnega in telesnega oskrunjenja veljati ne more, veljala bo nam vsaj beseda apostolskega preroka, sv. Janeza (Apost. 7, 13—17.): „Kdo so tisti, ki so oblečeni v bele oblačila? in od kod so prišli? In sem mu rekel i. t. d. . . . obrisal sleherno solzo od njih oči“. Amen.

Keršanski nagovor.

(pri pogrebu rajnkega g. Šimana Jereba na Selih; gov. J. R.)

„Lacar naš prijatel spi; pa grem ga iz spanja zbuditi.“ Jan. 11, 11.

V gradičku Magdala so prebivale tri pobožne duše; Lacar brat s svojima sestrama Marijo in Marto. Jezus jih je na svojem popotovanji večkrat obiskal, in vselej je bil s svojimi učenci vred prijazno sprejet in gostoljubno postrežen. Prigodilo se je, da Lacar nevarno zboli; pa Jezus se je drugod mudil in ljudem svoj nebeški nauk oznanoval. Sestre pošljete tedaj do njega rekoč: „Gospod! glej najn brat, katerega ljubiš, je bolen“. Jezus, ko to sliši, je rekel: „Ta bolezen ni k smerti, temuč k časti božji“; in ostane še dva dni na tistem mestu. Potlej reče svojim učencem: „Lacar, naš prijatel spi: pa grem ga iz spanja zbuditi“. Tudi res ga je iz spanja in s cer iz smertnega spanja zbudil.

Kar je Jezus od svojega in svojih učencev prijatla rekel, da spi, to smemo tudi mi zdaj od rajnkega Šimana reči: Jezusov in naš prijatel spi; v petek ob treh popoldne se je po prejetih sv. zakramentih njih blaga duša od telesa ločila v 76. letu starosti, in se v boljšo deželo preselila. — Rajnki g. Simon so bili vseh 46 let svoje duhovske službe nevtrudljiv delavec v Gospodovem nogradu, vreden namestnik Jezusov, niso pota v nebesa samo kazali, temuč tudi sami po njem hodili; oni so bili, kar je Jezus od Natanaela rekel, pravi Izraelec, v katerem ni goljufije. — Bili so tedaj

rajnki gospod gotovo, kakor Lacar, Jezusov prijatelj, ker so učili in storili, kar Jezus zapoveduje: „Vi ste moji prijatli, če storite, kar sem vam jaz zapovedal“. — Ako sme kak dušni pastir s sv. Pavlom reči: „Kdo oslabi in bi jez ne oslabil? Kdo se pohujša in bi mene ne peklo?“ smeli so reči tudi rajnki gospod.

Ako sme kak dušni pastir s sv. Pavlom reči: „Vi veste, kako sem od prvega dne, kar sem k vam prišel, Gospodu služil, Gospodu služil z vso ponižnostjo in solzami; da vam nisem nič koristnega zamolčal, ter vam oznanoval spreobrnjenje k Bogu in vero v Gospoda našega Jezusa Kristusa po vsi svoji moči“, smeli so reči tudi rajnki Gospod.

Ako je kak dušni pastir sv. Pavla poslušal: „Oznanuj resnico, ne jenjaj, bodi si priložno ali nepriložno, prepričuj, prosi, svari z vsem poterpjenjem in ukom“, poslušali so ga tudi rajnki Gospod.

Ako sme kak dušni pastir s sv. Pavlom reči: „Ne iščem, kar je vašega, ampak vas“, smeli so tudi rajnki Gospod. Ako je kdo po nauku sv. Pavla ravnal: „Starišega ne kregaj, temoč opominjaj ga, kakor očeta, in ženo kakor mater, mlade kristjane kakor brate in sestre v vsi ojstrosti“, ravnali so tudi rajnki gospod.

Ako kak duhovski pastir za sebi izročene ovčice skerbi, spijoče budi, in čuječe podpira, spokornike tolaži, in grešnike svari in jim pot v grehe zavira, — ako po Gospodovem zgledu vse svoje duhovne otroke pod svoje perute, kakor koklja piščeta zbira, — storili so to vse rajnki gospod.

O kako radi bi bili vse grehe vbrani, kako radi bi bili vse svoje farmane k Jezusu pripeljali! Vse pohujšanje bi bili z sveta potrebili; kako radi bi bili kakor sv. Pavel vse vsem postali, da bi bili vsi zveličani. Pri vseh svojih lepih čednostih in obilnih dobrih delih so bili bolj v strahu, da bi pred Bogom pomankljive ne bile, kakor je nekteri pri svojih obilnih in velikih grehih, v vedni skerbi so živeli, da, ko drugim pridigovajo, bi sami zaverženi ne bili, — bili so namreč rajnki gospod iz serca ponižni. Skerbeli so tudi za lepoto vaših duš, in lepoto cerkve, nove altarje in veliko novega so omenili. Bili so tedaj rajnki Gospod Jezusov in vaš, pa tudi svojih duhovnih sodelavcev zvest prijatelj; mi smo bili radi v njih in oni radi v naši družbi; nikomur zmed nas se niso zamerili, vsem s svojo krotkostjo in priljudnostjo se prikupili, torej smo jih vsi serčno ljubili, zavoljo njih posebne pobožnosti visoko spoštovali, in se v njih molitev radi priporočevali, — imenovali smo jih že pri življenju — svetnika. Pa ta naš dobri prijatelj so nam zapali in oh! da bi jih hotel Jezus, kakor nekdanji Lacarja, spet

zbuditi in jih še nekoliko let med nami pustiti! Toda prazne so te naše želje, ne bodo se poprej spolnile, dokler ne bo rajnega gospoda konec sveta angelova trobenta iz smertnega spanja predramila.

Dober prijatelj svojega prijatelja nikdar ne pozabi, tudi po smrti se pogostoma spominja njega in njegovih besedi. Spominjajte se torej posebno vé zapuščene ovčice večkrat naukov, ki so vam jih rajniki gospod dajali in ravnajte svoje življenje po njih; z lepim zaderžanjem jim bote še po smrti čast in veselje delali, sebi pa služili lepe nebesa.

Vsi fari so rajniki gospod tolikrat zaterdovali in priporočevali:

a) Zaupanje v Boga: od Očeta, so djali, pride vsak dober dar, Oče ve, česar potrebujemo, in daje dobrega duha vsem, ki ga zanj prosijo.

b) Zaupanje v Jezusa Kristusa. On je luč sveta, nanj glejte; on je resnica, njega poslušajte; on je Jagnje božje, ki grehe od sveta odjemlje, od njega pričakujte milost in večno življenje; on nas je ljubil in se je dal v smert za nas, njega hvalite; pred nami je šel v nebesa, pripravil nam mesta, njega ljubite.

c) Božji strah, Ne bojte se ljudi, ki morejo le telo umoriti, Boga se bojte, ki telo in dušo umoriti zamore. Vaše oči naj gledajo na Boga, kakor zvesti hlapci na svojega gospodarja, zveste dekle na svojega gospodinje.

d) Pobožnost in bogaboječnost. Pobožnost je za vse koristna, nji je časn in večni dobiček obljubljen, pobožen pa je, kateri Jezusove zapovedi pozna in spolnuje.

e) Pridno obiskovanje domače službe božje. Komu bom govoril, ako je prazna cerkev in me nihče ne sliši? Ako sem jaz dolžen za vaše zveličanje živeti in umreti, kako bi se vi smeli očem svojega pastirja brez sile odtegovati?

f) Mir in edinost med vaščani. Vas je kakor človekovo telo. Ud mora udu služiti, ud ne sme uda vtiskati. Oko mora gledati, uho poslušati, roka delati; tako mora vsak vaščan svoje dolžnosti spolnovati, drugih pa v njih dolžnosti ne opoverati. — Ako v vasi mir in edinost kraljuje, Bog v nji stanuje in angelj božji se nad njo raduje. Ako pa podpihovavec nemir trosi, opravljuje grehe družih prezira, povišuje in razglasuje, ako krivičnik ptuje blago sebi prilastuje, pobujšljivec mlade in stare zapeljuje; nad tako vasjo angelji jokajo, satan pa svoj vesel god obhaja, in si v sredi vasi šotor postavi. Ako bojo ljudje morali na sodnji dan od vsake nepotrebne besede odgovor dati, kako se

bo odgovoril tisti, ki z opravljivim ali pohujšljivim jezikom med zakonskimi, otroci, sorodniki in prijatli kreg in nepokoj seje? — Nikar ne pozabite besed rajkega gospoda: „Kjer je mir in edinnost, tam so nebesa; kjer so nebesa, tam je Bog; kjer je Bog, je ljubezen“.

g) Staršem in gospodarjem čuječnost nad otroci in posli. Iz vaših rok bo Bog duše tirjal, ktere se z vašega zadolženja pogubè. Ako skerbite za živino, zakaj bi za svoje otroke in posle ne skerbeli? Kdor za svoje ne skerbi, je nevernik. Skerbite svojim domačim za telesne, še bolj pa za dušne potrebe, saj je duša več kakor telo. Dajajte jim lepe nauke, pa tudi z lepim zgledom jim svetite, kdor lepo uči in gerdo živi, z eno roko zida, z drugo podira, in hitriši je podreti, kakor izzidati.

h) Mladim in prostim ljudem sramožljivost in čistost. Na mlade ljudi posebno je bilo čuječe oko rajkega gospoda obrnjeno, ker so vedli, kako lahko je neskušeno mladino Zveličarju iz rok iztergati, in v žerlo zgrabljivega volka pahniti. Da vas take nesreče obvarujejo, prosili so vas tolikrat, da čujte in molite, varujte se slabih priložnost in tovaršij, in Boga potrebne pomoči prosite; ne verjamite nobenemu skušnjavcu, na jeziku ima med, v srcu pa led. Nikdar ne pozabite očetovskih besed: „Sramožljivost je angel varh nedolžnosti, kdor sramožljivost zgubi, angela varha od sebe spodi.“

i) Otrokom pokorščino, pokorščino brez obotavljanja, božji strah, božji strah brez prenehanja. In nič potrebnjšega niso mogli otrokom priporočevati, kakor: „Otroci! bojte se Boga in vbogajte svoje starše, učite se molčati in poslušati“.

Koliko lepih in tolažljivih naukov pa so vam posebej dajali v spovednici in pri družih priložnostih, kako goreče so molili doma in v cerkvi za vaše zveličanje, in tudi zdaj le, dasilih jih ne vidimo, molijo za nas vse, zakaj kakor terdno zaupamo, so zdaj že pri Gospodu in pri Gospodu — blizo sedeža božje milosti nas gotovo ne bojo pozabili; saj smert vezi naše prijaznosti ni raztergala, temveč priterdila.

Kako bi vam bilo mogoče, svojega rajkega duhovnega očeta pozabiti v cerkvi, v kateri ste 33 let njih mili glas slišali in prijazni obraz vidili? Ko bi se pa tudi njih glasu in obraza nič več spomniti ne mogli, jih vsaj se na britofu, ko bote memo njih gomile hodili, spomnite teh naukov in vнемajte po teh naukih živeti; in njih dušo božji milosti priporočujte, zakaj če kaj terpi, terpi zavoljo svoje premehkosti do vas.

Ljubi naš duhovni tovarš, in pastir te fare gospod Simon! rečem k sklepu v imenu častite duhovščine in vsih pričujočih premagal si srečno nehvaležnost zdanjega nevernega sveta, junaško dostal svojo težavno duhovsko službo, prebil tudi vse svoje telesne bolečine, naj te tedaj spremiljo božji angeli kakor pridnega delavca na večno plačilo, kakor zvestega hlapca v veselje svojega Gospoda. Bog sam ti bodi večna luč, nam pa usmiljena pomoč, da se kdaj vsi na domu nebeškega Očeta zopet snidemo, in se nikdar več ne razidemo! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Francisci Fr. je postal fajmošter v Knezovem in oskerbnik dekanije v Zgornji Zili; — č. g. Wornik Jož. je dobil kanonikat v Gospi sveti. Za provizorje gredó [čč. gg. Blasi v Knezovi. — Drobež v slav. Šent-mihel. — Faro Silbereg bode oskerbljeval fajm. v Kapli č. g. Eizinger Leop. Za kaplane pridejo č. č. g. g. Müller Ant. in Štibere Jan. na sv. Višarje, Podlipnik Jan. v Železno Kaplo. Umerl je č. g. fajm. Simoner Mih. R. J. P. —

Ljubljanska škofija. Č. g. Germ Jovan je dobil faro Dragatuš. Čč. gg. fajm Zelenec Jož. in Skerl Jak. se podasta v pokoj. — Umerl je č. g. lokalist Brenc Jan. R. J. P.

Teriška škofija. Č. g. Konstantin Branketa, bivši duhovni pomočnik pri fari sv. Jakopa v Terstu, je izvoljen za kurata v civilni bolnišnici v Terstu, ravno tukej za pomočnika Jož. Uršic, bivši kaplan v Abacii v fari Volovski; v Abacijo pride Franc Logar bivši kaplan v Borutu, in tamkej pride Jak. Sajovec, bivši duh. pomočnik v Giminu. Č. g. Lovre Viecoli je imenovan kuratni korar v Novem mestu (Cittanuova). Č. g. Andrej Šterk fajm. v Lovrauu se je odpovedal fari Jezuitarski v Terstu, in ta fara je pisana v drugič. Izpisane ste tudi fari Valmovraza in Novake, ker č. g. Jernej Resman bivši fajm. v Novakih, stopil je v počitek. — Umerli so naslednji: Ignac Kavčič, v penzionu v Terstu, Ant. Miani, bivši kaplan na Krasu, Matia Sešek, v pensionu v Bujah in Nikolavš Loj, v pensionu v Veroni. R. J. P. —

Č. g. Lovre Rakovec se je odpovedal kaplaniji na c. k. morskih ladijah.